

บทที่ 3

การใช้อินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ (www.thaingo.org)

ในบทนี้ผู้ศึกษามุ่งอธิบายความเป็นมา การพัฒนาและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเว็บไซต์ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่ รวมทั้งบทเรียนประสบการณ์ที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับจากการทำงานด้านการใช้เว็บไซต์เพื่องานพัฒนา

3.1 ประวัติและความเป็นมาของการใช้อินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชน¹

การใช้เทคโนโลยีเพื่องานพัฒนาขององค์กรพัฒนาเอกชนนั้น พบว่าในช่วงแรกขององค์กรพัฒนาเอกชนมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดพิมพ์รายงาน การจัดทำสื่อเผยแพร่ ได้แก่ แผ่นพับ เอกสารประกอบการประชุม เป็นต้น ต่อมาเมื่ออินเทอร์เน็ตเริ่มเป็นที่รู้จักจึงมีการนำมาใช้ในรูปแบบของการสื่อสาร โดยในระยะเริ่มแรกมีการเริ่มนำโมเด็มมาใช้ซึ่งเป็นระบบ BBS โดยระบบนี้จะมีเครื่องแม่ข่ายหรือเซิร์ฟเวอร์ (server) หนึ่งเครื่อง องค์กรพัฒนาเอกชนที่มีโมเด็มก็จะหมุนโมเด็มติดต่อเข้ามาแล้วโพสต์ (Post) ข้อความเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือติดต่อสื่อสารกัน ในช่วงแรก ๆ จะมีกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของมูลนิธิกระเจา บางกอกฟอรัม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 เมื่ออินเทอร์เน็ตเริ่มเป็นที่สนใจมากขึ้น มีการนำเสนอเว็บไซต์ของเอ็นจีโอในประเทศไทย ได้แก่ บางกอกดีทคอม (www.bangkok.com) ซึ่งต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นบ้านนอกดีทคอม (www.bannok.com), เครือข่ายเดือนตุลา (www.thaiocetober.org) เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2539 , เว็บไซต์ของการผลักดันเรื่องการร่างรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งใช้พื้นที่ฟรีของ www.geocities.com ผลที่ได้คือได้รับการตอบรับดีพอสมควรโดยเฉพาะในต่างประเทศ เช่น นักศึกษาไทยในญี่ปุ่น มีการส่งรายชื่อร่วมสนับสนุนรัฐธรรมนูญกว่า 500 ชื่อ และ มีการตอบรับจากคนไทยในเยอรมัน ทำให้องค์กรพัฒนาเอกชนเริ่มเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีศักยภาพในการใช้งานจริง จึงมีการก่อตั้งเว็บไซต์ประชาชนดีอทเน็ต (prachachon.net) ซึ่งเป็นการรวมตัวขององค์กรพัฒนาเอกชนจำนวน 8 องค์กร

กล่าวได้ว่า การตื่นตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานพัฒนาของไทยเกิดขึ้นจากผลจากการเคลื่อนไหวในต่างประเทศ คือ จากตัวอย่างการทำเว็บไซต์คู่ขนานในระหว่างการประชุมองค์การการค้าโลก (WTO) เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ณ เมืองซีแอตเติล ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการชุมนุมขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่เห็นด้วยกับการเปิดการค้าเสรีและการที่กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหญ่ 7 ชาติ (G7) ได้มีการวางกฎเกณฑ์และมาตรการ

¹ ไกลก้อง ไทยาการ , สายธาร สาละวิน และคชา ประชาชน, การสนทนากลุ่ม, 4 มกราคม 2547.

ทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมต่อประเทศกำลังพัฒนา ในช่วงเวลานั้นมีเว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมที่ซีแอตเติล องค์กรพัฒนาเอกชนจึงทำเว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมอันทัด และ ในการเคลื่อนไหวครั้งนั้นได้มีการเคลื่อนไหวผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เว็บไซต์ (Website) นิวส์กรุป (Newsgroup) รวมทั้งมีการตั้งศูนย์ข่าวเพื่อเป็นการกระจายข้อมูลข่าวสารกับสื่อมวลชนและสื่อทางเลือกต่าง ๆ นำเสนอข่าวภาคประชาชนและนำเสนอการเคลื่อนไหวบนท้องถนนในช่วงการประชุม เป็นเว็บไซต์ที่นำเสนอตลอดการการประชุมเป็นเวลา 4 วัน จากการทำให้เว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมครั้งนั้นทำให้มีการนำเสนอประเด็นข้อเรียกร้องและสถานการณ์ของการชุมนุมได้รับการเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง เป็นการจุดประกายให้กับองค์กรพัฒนาเอกชนว่าองค์กรพัฒนาเอกชนสามารถกระจายข่าวสารของตนเองไปทั่วโลกได้โดยไม่ต้องอาศัยสื่อมวลชนกระแสหลัก

จากตัวอย่างของการทำเว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมองค์การการค้าโลกครั้งนั้นทำให้เกิดการเคลื่อนไหวและการรณรงค์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

1. เว็บไซต์คู่ขนานการประชุมอันทัดที่กรุงเทพมหานคร คือ www.unctadx.org

ในระหว่างการประชุมระดับนานาชาติ คือ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา ครั้งที่ 10 (UNCTAD X) วันที่ 12 – 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 ที่กรุงเทพมหานคร กลุ่มเครือข่ายองค์กรประชาชนได้ร่วมมือกันทำเว็บไซต์ชื่อว่า www.unctadx.org เป็นเว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมของ UNCTAD โดยเว็บไซต์นี้ได้นำเสนอประเด็นข้อเรียกร้องของกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน แดงการณณ์ ภาพการชุมนุมเคลื่อนไหว ข้อมูลทางวิชาการจากการประชุม UNCTAD) และจากภาคประชาสังคม รวมทั้งกระดานอภิปราย (discussion board) สำหรับการแสดงความคิดเห็น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูล (update) วันต่อวัน โดยมีคณะทำงานไม่กี่คน

2. เว็บไซต์ [indymedia .org](http://indymedia.org) ของไทย (www.indymedia.org)

จากการทำเว็บต่อต้านโลกาภิวัตน์ที่ซีแอตเติลเริ่มจากการรายงานข่าวการประชุมพัฒนาเป็นเว็บไซต์ ทำให้นักพัฒนาเอกชนของไทยเห็นตัวอย่างจึงต้องการทำเว็บไซต์ที่เป็นแหล่งรวมข้อมูลขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ผู้สนใจสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้

3. เว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมประจำปีของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development - ADB) ระหว่างวันที่ 6-9 พฤษภาคม พ.ศ.2544 ที่เชียงใหม่

การประชุมประจำปีของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development - ADB) ระหว่างวันที่ 6-9 พฤษภาคม พ.ศ.2544 ที่เชียงใหม่ มีการทำเว็บไซต์คู่ขนานกับการประชุมด้วยเช่นกัน มีคณะทำงานที่ใหญ่ขึ้น ทันสถานการณ์มากขึ้น มีการลงไปอยู่พื้นที่ทำข่าววันต่อวัน ทันเหตุการณ์ค่อนข้างมากไม่ถึงขนาดชั่วโมงต่อชั่วโมง แต่สามารถปรับเปลี่ยนข้อมูล (update) ได้รวดเร็วและทันเหตุการณ์มาก

โดยการทำงานครั้งนั้นคณะทำงานได้ไปขอใช้สำนักงานของอิมเมจเอเชีย (Image Asia) ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอุปกรณ์ครบทำให้สามารถทำงานได้อย่างสะดวก

นอกจากนั้นจากประสบการณ์ของต่างประเทศและการรณรงค์ผ่านอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ทำให้มีการนำมาปรับเปลี่ยนการทำงานของเว็บไซต์ประชาชนดอทเน็ต (www.prachachon.net) โดยบทเรียนที่ได้จากการทำเว็บไซต์ในการประชุม ADB ที่จังหวัดเชียงใหม่ คือ ตัวตนของประชาชนดอทเน็ต ที่ได้ข้อสรุปว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่ทำงานสนับสนุนการเคลื่อนไหว ทำให้ได้ชุดการเรียนรู้ของการทำทิมสื่อในรูปแบบสื่ออินเทอร์เน็ตว่าต้องมีอะไรบ้าง โดยเฉพาะการทำงานที่คณะทำงานต้องมีทั้งคนที่ต้องใช้ทางด้านเทคนิค คนทำด้านเนื้อหาข้อมูล ทีมข่าวและเครือข่ายที่จะประสานงานด้วย ได้ชุดบทเรียนมา 1 ชุด หลังจากกลับมากรุงเทพฯ มีการเริ่มขยายการทำงานเป็นเครือข่าย ได้เครือข่ายจากเครือข่ายของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) และ จากทางกลุ่มเพื่อนประชาชน (Friend of People - FOP) ต่อมาเริ่มขยายเครือข่ายออกไป มีการคัดเลือกคนมาทำหน้าที่เขียนข่าวและคนทำงานด้านเทคนิคเพื่ออัปเดตข้อมูล มีการหางบประมาณสนับสนุนการทำงาน ทำให้ประชาชนดอทเน็ตมีความเป็นองค์กรซึ่งเปลี่ยนแปลงจากลักษณะการเป็นกลุ่มทำงานในปี พ.ศ.2540

3.2 การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการทำงานพัฒนาขององค์กรพัฒนาเอกชน

จากการศึกษาเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน 5 เว็บไซต์ ได้แก่

1. ประชาชนดอทเน็ต (www.prachachon.net)
2. สำนักข่าวประชาธรรม (www.newspnn.net)
3. บ้านนอกดอทคอม (www.bannok.com)
4. ไทยเอ็นจีโอ (www.thaingo.org)
5. ประชาไท (www.prachathai.com)

จากการศึกษาเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้น สามารถอธิบายลักษณะของแต่ละเว็บไซต์ได้โดยการแสดงในตารางที่ 2 ทั้งนี้ข้อมูลที่ปรากฏในตารางได้มาจากการทำการศึกษาวเคราะห์รายละเอียดของการนำเสนอในแต่ละเว็บไซต์โดยการทำการวิเคราะห์เนื้อหาในเว็บไซต์ และการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ดูแลเว็บไซต์ บรรณาธิการเว็บไซต์ เป็นต้น

จากแหล่งข้อมูลดังกล่าวทำให้สามารถจัดแบ่งข้อมูลเพื่อการนำเสนอในตารางที่ 2 ได้ 7 ประการ ได้แก่

ปีที่ทำงาน หมายถึง ช่วงเวลาของการทำงานของเว็บไซต์

องค์กรที่สังกัด หมายถึง องค์กรที่ดูแลเว็บไซต์นั้น ทั้งในเรื่องของการทำงานและงบประมาณ

ลักษณะขององค์กรที่สังกัด หมายถึง องค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลเว็บไซต์มีลักษณะการเกิดขึ้นอย่างไร เช่น การรวมกลุ่มเฉพาะกิจ การตั้งองค์กรขึ้นเพื่อทำงานในระยะยาว เป็นต้น

เป้าหมาย หมายถึง จุดมุ่งหมายหลักในการทำงานของแต่ละเว็บไซต์

รูปแบบเนื้อหา หมายถึง ลักษณะการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ เช่น ข่าว บทความ แดงการณ เป็นต้น โดยส่วนใหญ่เน้นการนำเสนอข่าวและข้อมูลของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม

จุดเด่น หมายถึง ลักษณะเด่นของเว็บไซต์ที่อาจเป็นปัจจัยในการดึงดูดความสนใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ หรือ ข้อมูลสนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน

ภาษาที่ใช้ หมายถึง ภาษาที่แสดงในหน้าเว็บไซต์

ตารางที่ 2: แสดงรายละเอียดของเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน

รายละเอียด	ประชาชน ดีอทเน็ต	สำนักข่าว ประชาธรรม	บ้านนอก ดีอทคอม	ไทยเอ็นจีโอ	ประชาไท
ปีที่ทำงาน	2540-2545	2542-ปัจจุบัน	2543 - ปัจจุบัน	2543-ปัจจุบัน	2547-ปัจจุบัน
องค์กรที่สังกัด	คณะทำงาน สื่อภาค ประชาชน	สำนักข่าว ประชาธรรม	มูลนิธิกระจก เงา	มูลนิธิกองทุน ไทย	ประชาไท
ลักษณะของ องค์กรที่สังกัด	รวมกลุ่มจาก หลายองค์กร	ระยะยาว	ระยะยาว	ระยะยาว	ระยะยาว
เป้าหมาย	เป็นสื่อภาค ประชาชน	นำเสนอข่าว	ระดมการมี ส่วนร่วม	เป็นสื่อภาค ประชาชน	เป็นสื่อภาค ประชาชน

รายละเอียด	ประชาชน ดอทเน็ต	สำนักข่าว ประชาธรรม	บ้านนอก ดอทคอม	ไทยเอ็นจีโอ	ประชาไท
รูปแบบเนื้อหา	ข่าว/บทความ/ แถลงการณ์	ข่าว/บทความ	บทความ/ กิจกรรม	ข่าว/บทความ/ แถลงการณ์	ข่าว/บทความ
จุดเด่น	ข้อมูล	ข่าว/ข้อมูล	กระดานข่าว	กระดานข่าว/ ข้อมูล	ข่าว
ภาษาที่ใช้	ไทย	ไทย	ไทย/ญี่ปุ่น/ อังกฤษ	ไทย	ไทย

นอกจากนั้นแต่ละเว็บไซต์ยังมีการเชื่อมโยง (Link) ไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ได้ การเชื่อมโยงนี้เองที่แสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างเว็บไซต์นั้น ๆ กับเว็บไซต์อื่น สามารถแยกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรของรัฐ สื่อมวลชน และ ผู้ให้ทุน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3: แสดงการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ

เว็บไซต์	องค์กรพัฒนาเอกชน	องค์กรของรัฐ	สื่อมวลชน	ผู้ให้ทุน
ประชาชนดอทเน็ต	✓	X	✓	X
สำนักข่าวประชาธรรม	X	X	X	X
บ้านนอกดอทคอม	✓	X	X	✓
ไทยเอ็นจีโอ	✓	X	X	X
ประชาไท	✓	✓	✓	✓

จากการศึกษาพบว่า เว็บไซต์ประชาชนดอทเน็ตมีการสร้างการเชื่อมโยงไปยังองค์กรพัฒนาเอกชน และ สื่อมวลชน อาจเนื่องมาจากการก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นคณะทำงานสื่อภาคประชาชน จึงทำให้มีความจำเป็นที่ต้องมีความเชื่อมโยงกับสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังมีการสร้างความเชื่อมโยงกับองค์กรพัฒนาเอกชนเนื่องจากการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนมักมีการทำงานเป็นเครือข่าย

สำนักข่าวประชาธรรม ไม่มีการสร้างความเชื่อมโยงไปยังองค์กรอื่นเลย อาจเนื่องมาจากความพร้อมในการทำงานด้านเทคนิคเพราะเว็บไซต์ประชาธรรมยังไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ดูแลด้านเทคนิคโดยตรง และอาจเนื่องมาจากการมุ่งเป็นสำนักข่าวจึงต้องการนำเสนอเฉพาะข่าวที่องค์กรเขียนขึ้นเท่านั้น

สำหรับในกรณีของบ้านนอกดีทคอม กับ ไทยเอ็นจีโอ มีความคล้ายคลึงกันคือ เป็นเว็บไซต์ที่มุ่งนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์จึงมีการเชื่อมโยงกับองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ แต่มีความแตกต่างกันที่เว็บไซต์บ้านนอกดีทคอมมีผู้ให้ทุนจึงต้องสร้างความเชื่อมโยงไปยังผู้ให้ทุนด้วย ขณะที่เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอไม่มีผู้ให้ทุนหลัก ทุนที่ได้จากการทำงานเป็นทุนที่เสนอโครงการเป็นโครงการไป และ ปัจจุบันเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนใดเลย

ส่วนเว็บไซต์ประชาไทมีการเชื่อมโยงไปสู่องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรของรัฐ สื่อมวลชน และผู้ให้ทุน เนื่องจากองค์กรเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ประชาไท กล่าวคือ เว็บไซต์ประชาไทเป็นเว็บไซต์ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เน้นการนำเสนอข่าวสาร จึงมีความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนกระแสหลัก และ องค์กรพัฒนาเอกชน นอกจากนี้ ยังเป็นผู้รับทุนที่ได้รับทุนจากรัฐ จึงจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมโยงของเว็บไซต์ให้เข้าถึงองค์กรของรัฐและผู้ให้ทุนด้วย

3.3 เว็บไซต์ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม

จากการศึกษาพบว่าเว็บไซต์ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ. 2549 จากการรวบรวมเว็บไซต์เพื่อการเชื่อมโยงในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ พบว่า มีจำนวน 354 เว็บไซต์ ในจำนวนนี้ผู้ทำการศึกษาได้ทำการคัดเลือกศึกษาเฉพาะเว็บไซต์ที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีส่วนร่วมและมีประวัติการดำเนินงานมาในระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้งอาจกล่าวได้ว่าได้คัดเลือกจากการประเมินในข้างต้นว่าเว็บไซต์ดังกล่าวเหล่านี้ได้รับความนิยมและประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม

3.3.1 บ้านนอกดีอทคอม (www.bannok.com)

ภาพที่ 1: แสดงหน้าเว็บไซต์ของเว็บไซต์บ้านนอกดีอทคอม (www.bannok.com)

3.3.1.1 พัฒนาการ

มูลนิธิกระจกเงา เริ่มดำเนินกิจกรรมด้านสังคม เมื่อปลายปี พ.ศ. 2534 โดยมีแนวคิดในการใช้สื่อและจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสังคม ได้แก่ การใช้กระบวนการละครและการจัดกิจกรรมค่ายเด็กและเยาวชน

“...เราเป็นกลุ่มคนที่มีหัวใจอาสาสมัคร หัวใจของคนหนุ่มสาว
 ที่อยากเห็นสังคมที่งดงาม เราแสวงหาความหมาย การมีชีวิตอย่างมีคุณค่า
 เราเชื่อว่าการทำงานเพื่อสังคม ไม่ใช่ความฝัน แต่เป็นการทำงานบนโลกแห่งความเป็นจริง ขอ
 เพียงเรากล้าคิด และลงมือปฏิบัติ... สิ่งที่เราทำ เราทำงานอยู่ในภาคเมืองและชนบท เราปรากฏ
 ตัวเป็นเงาของปัญหาสังคม เราเป็นกระจกเงา สะท้อนเรื่องราวของความเป็นจริง ที่คนบางกลุ่ม
 อาจมองไม่เห็น เราขออาสาสะท้อนเรื่องราวเหล่านั้น...”²

ในระยะเริ่มแรกได้ก่อตั้ง The Bangkok คือ ชุมชนอิเล็กทรอนิกส์ ที่ดำเนินการโดย กลุ่ม
 ศิลปวัฒนธรรมกระจกเงา สังกัดมูลนิธิโกมลคีมทอง ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชนที่สนใจเรื่องสื่อ

² มูลนิธิกระจกเงา. “เกี่ยวกับเรา,” [Online], แหล่งที่มา : <http://www.bannok.com/ka/index.html>
 [25 มกราคม 2549]

ในประเทศไทยโดยมุ่งหวังว่าจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของภาคประชาชน และมุ่งหวังให้เป็นเวทีสำหรับพูดคุยเรื่องราวที่หลากหลายของคนทุกวัยในรูปแบบที่ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้ร่วมพูดคุยเนื่องมาจากประสบการณ์การทำงานของคณะทำงานที่ผ่านมามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้เข้าร่วมเป็นหลัก³

ต่อมามูลนิธิกระจกเงาได้ย้ายสำนักงานไปตั้งที่จังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2543 เปลี่ยนชื่อจาก เดอะบางกอกดีทคอม (Thebangkok.com) เป็น บ้านนอกดีทคอม (bannok.com) และประกาศตัวว่าจะเป็นองค์กรพัฒนาที่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ⁴ และ ทำหน้าที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับ "มูลนิธิกระจกเงา"..."⁵

ปัจจุบัน มูลนิธิกระจกเงามีสำนักงานตั้งอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร และ พังงา โดยมีโครงการต่าง ๆ แยกตามพื้นที่ ใน 3 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร และ จังหวัดพังงา ดังนี้

1)จังหวัดเชียงใหม่ เช่น โครงการเด็กดอยสัญชาติไทย โครงการร้านอ้อบ้านนอก โครงการครูบ้านนอก โครงการบ้านนอกทีวี โครงการอาสาสมัครบ้านนอก เป็นต้น

2)กรุงเทพมหานคร เช่น โครงการศูนย์ข้อมูลคนหายเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานสาธารณสุขและสังคม โครงการยุติธุรกิจขอทาน โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและการครอบครัว เป็นต้น

3)จังหวัดพังงา เช่น ศูนย์อาสาสมัครสึนามิเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับอาสาสมัคร

3.3.1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมอุดมคติคนหนุ่มสาว ให้เป็นคนมีจิตใจอาสาสมัครในการรับใช้สังคม
- 2) เพื่อทำการศึกษา วิจัย และพัฒนา นวัตกรรมทางสังคม
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่น มีการรวมกลุ่มในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเองได้อย่างเข้มแข็ง
- 4) เพื่อส่งเสริมสังคม ชุมชน มีสุขภาวะที่ดี
- 5) เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสังคม

³ มูลนิธิกระจกเงา. "เกี่ยวกับเรา," [Online], แหล่งที่มา : <http://www.bannok.com/ka/index.html>
[25 มกราคม 2549]

⁴ เรื่องเดียวกัน.

⁵ เรื่องเดียวกัน.

- 6) เพื่อส่งเสริมด้านการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน
- 7) เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- 8) เพื่อสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 9) เพื่อส่งเสริมการดำรงอยู่ของความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 10) เพื่อส่งเสริมและสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง
- 11) เพื่อดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
- 12) ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง

3.3.1.3 จุดเด่น

จุดเด่น คือ กระดานข่าว โดยในกระดานข่าวจะมีหัวข้อให้แลกเปลี่ยนกัน นอกจากนั้นยังมีกิจกรรมต่าง ๆ รองรับการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ที่สนใจมีส่วนร่วม

3.3.1.4 ปัญหา

บ้านนอกคือทคอมมีปัญหาเรื่องคนทำงาน ในเรื่องความลดน้อยลงของอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการ ระยะเวลาที่องค์กรเริ่มมีการขยายโครงการไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทำให้ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์บ้านนอกคือทคอมและโครงการในจังหวัดเชียงรายต้องรับภาระหนักยิ่งขึ้น

3.3.2 ประชาชนคือทเน็ต (www.prachachon.net)⁶

3.3.2.1 พัฒนาการ

คณะทำงานสื่อภาคประชาชน เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2541 โดยการรวมกลุ่มขององค์กรพัฒนาเอกชนจำนวน 8 องค์กร มีการทำงานที่มีลักษณะกึ่งอาสาสมัคร เป็นเว็บไซต์รุ่นบุกเบิกของการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่องานพัฒนาในประเทศไทย ต่อมาได้รับอิทธิพลจากตัวอย่างการทำงานบนอินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนในต่างประเทศโดยเฉพาะจากตัวอย่างการทำเว็บไซต์ชุมชนในระหว่างการประชุมองค์การการค้าโลก (WTO) เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ณ เมืองซีแอตเติล ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงมีการปรับการทำงานของเว็บไซต์

⁶ สัมภาษณ์ ไกลก้อง ไททยาการ, อดีตบรรณาธิการเว็บไซต์ประชาชนคือทเน็ต, 15 ธันวาคม 2548.

เนื่องจากปัญหาเรื่องงบประมาณและผู้ปฏิบัติงานทำให้เว็บไซต์ต้องปิดตัวลงอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2545 อย่างไรก็ตาม ประชาชนดีทเน็ทมีคุณภาพการต่อวงจรเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยในแง่ของการเป็นตัวอย่างและสามารถเรียนรู้จากการทำงานและปัญหาของการทำเว็บไซต์ได้เป็นอย่างดี

3.3.2.2 วัตถุประสงค์

- 1) นำเสนอข่าวสารและความเคลื่อนไหวขององค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรประชาชนสู่สาธารณชน
- 2) สร้างความเข้าใจที่ดีต่อองค์กรพัฒนาเอกชน⁷

3.3.2.3 จุดเด่น

การเกิดขึ้นจากการรวมตัวขององค์กรพัฒนาเอกชนจำนวน 8 องค์กร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าองค์กรพัฒนาเอกชนเริ่มเห็นความสำคัญของการทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.3.2.4 ปัญหา

- 1) ข้อจำกัดเรื่องทีมงาน องค์กรจัดตั้งเป็นลักษณะคณะทำงานร่วมจากองค์กรต่าง ๆ แต่ละคนจึงมีงานหลักที่ทำอยู่แล้วการเข้าร่วมทำงานกับประชาชนดีทเน็ทจึงเป็นลักษณะอาสาสมัคร
- 2) ระบบการทำงาน ยังไม่มีการวางระบบการทำงานที่ดี คือ การส่งข้อมูลเพื่อขึ้นเว็บเผยแพร่ยังเป็นการส่งข้อมูลทั้งหมดมาที่เว็บมาสเตอร์ทำให้ข้อมูลกระจุกตัว เคลื่อนไหวช้า
- 3) ทุน ทุนที่ใช้ในการทำงานมีน้อยจึงส่งผลถึงการทำงาน คือ ถ้ามีทุนก็สามารถเดินทางลงพื้นที่เพื่อทำข่าวได้ แต่ถ้าไม่มีทุนก็ไม่สามารถลงพื้นที่ทำข่าวได้

⁷ ประชาชนดีทเน็ท "เกี่ยวกับเรา," [Online], แหล่งที่มา : <http://www.prachachon.net/aboutus.htm> [15 มีนาคม 2545]

3.3.3 สำนักข่าวประชาธรรม (www.newspnn.net)

ภาพที่ 2: แสดงหน้าเว็บไซต์ของสำนักข่าวประชาธรรม (www.newspnn.org)

3.3.3.1 พัฒนาการ

เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2542 โดยกำหนดบทบาทของตนเองเป็นสำนักข่าว (News agency)

จดทะเบียนเป็นบริษัทสำนักข่าวประชาธรรมจำกัด ในปี พ.ศ. 2544

“...สำนักข่าวประชาธรรมได้ถูกจุดประกายขึ้นโดยกลุ่มนักคิด นักพัฒนาเอกชน และนักกิจกรรม ในช่วงปลายปี 2542 อันเนื่องมาจากภาคประชาชนประสบปัญหาอุปสรรคครั้งแล้วครั้งเล่าในการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน เรื่องราวผลกระทบในชนบทต่อคนจนและผู้ด้อยโอกาสในสังคมไม่สามารถแทรกพื้นที่สื่อได้เพราะภาครัฐและธุรกิจได้ยึดครองพื้นที่สื่อไปจนหมดสิ้น...”⁸

⁸ สำนักข่าวประชาธรรม, “เจตนา,” [Online], แหล่งที่มา : http://www.geocities.com/pnn_th/p_pnnpj.htm [10 เมษายน 2546]

3.3.3.2 วัตถุประสงค์

การนำเสนอข่าวภาคประชาชนในพื้นที่สื่อกระแสหลัก⁹

3.3.3.3 จุดเด่น

เป็นเว็บไซต์ที่ทำหน้าที่รายงานข่าวอย่างเกาะติดสถานการณ์ มีนักข่าว (stringer) ในแต่ละพื้นที่ ทำให้การติดตามข่าวสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกพื้นที่ นอกจากนี้ยังเป็นองค์กรที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้โดยการทำหน้าที่เป็นสำนักข่าวส่งข่าวภาคประชาชนให้สื่อกระแสหลัก

3.3.3.4 ปัญหา

สำนักข่าวประชาธรรมประสบกับปัญหาเรื่องคนทำงาน เนื่องจากองค์กรมีนักข่าวประจำเพียงไม่กี่คน การทำข่าวมีลักษณะการรับข่าวจากนักข่าวไม่ประจำ (stringer) ที่อยู่ในแต่ละพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถติดตามสถานการณ์บางสถานการณ์ได้ทันต่อเวลา

3.3.4 ประชาไท (www.prachathai.com)

ภาพที่ 3: แสดงหน้าเว็บไซต์ของประชาไท (www.prachathai.com)

⁹ สำนักข่าวประชาธรรม, "เจตนา," [Online], แหล่งที่มา : http://www.geocities.com/prn_th/p_pnnpj.htm

3.3.4.1 พัฒนาการ

ประเทศไทยเริ่มเปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2547 โดยใช้ชื่อเว็บไซต์ www.prachathai.com และ www.prachatai.com มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นหนังสือพิมพ์อิสรระบบเว็บไซต์ ใช้ชื่อว่า “Prachatai เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์” มีทีมงานเป็นจำนวนถึง 12 คน ซึ่งมากที่สุดเ็นทีมงานเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน ประกอบด้วย บรรณาธิการ ผู้ดูแลเว็บไซต์ และนักข่าวเต็มเวลาที่มีค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนที่แน่นอนเป็นเว็บไซต์แรกขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยจากการสนับสนุนหลักของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช .)

3.3.4.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้ทันต่อสถานการณ์ของสังคมไทย
- 2) สร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศตามเจตนาของรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย

“ประเทศไทย คือหนังสือพิมพ์อิสรระบบเว็บ ที่คณะผู้ก่อตั้งมีแนวคิดที่จะจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ประชาชนและชุมชนต่าง ๆ ได้มีโอกาสรับรู้และรู้ทันสถานการณ์ของสังคมไทยในด้านต่างๆ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการพัฒนาสุขภาพะ วิถีชีวิต และคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาครอบครัวและชุมชน ตลอดจนการขยายโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศตามเจตนาของรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย”¹⁰

3.3.4.3 จุดเด่น

เป็นเว็บไซต์ที่มีจุดเด่น ดังนี้

- 1) มีภารกิจชัดเจน เป็นเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นหนังสือพิมพ์บนเว็บไซต์
- 2) เงินทุน เป็นเว็บไซต์แรกขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยที่ไม่ประสบปัญหาเรื่องเงินทุนในระยะเริ่มต้น เนื่องจากได้รับทุนดำเนินการในปีแรกจาก สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส .) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช .) รวม 4.875 ล้านบาท

¹⁰ ประเทศไทย, “แนะนำประเทศไทย,” [Online] แหล่งที่มา :

<http://www.prachatai.com/05web/th/custom/aboutus.php> [11 มกราคม 2549]

บาท และได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานภูมิภาคของมูลนิธิ Rockefeller ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มูลค่า 2 แสนบาท¹¹

- 3) ผู้บริหาร เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีศักยภาพในการหาทุนสนับสนุนการทำงานของเว็บไซต์

3.3.4.4 ปัญหา

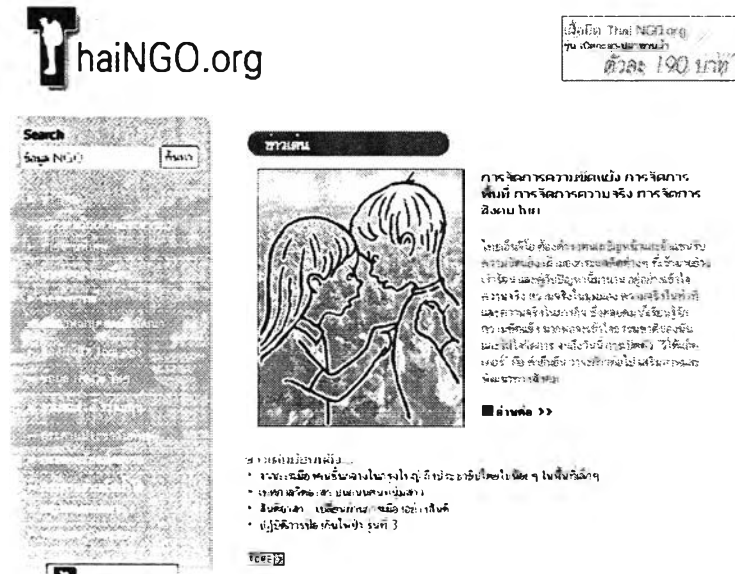
ในระยะเริ่มแรกมีการตั้งข้อสังเกตเรื่องแหล่งทุนที่สนับสนุนเว็บไซต์นี้อย่างมากไม่มมองขององค์กรพัฒนาเอกชนว่าทุนที่ได้รับมีการนำมาใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่เป็นแหล่งทุนหรือไม่ โดยเฉพาะการได้รับทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กล่าวคือ โดยความเป็นจริงแล้วกิจกรรมที่ควรจะได้รับสนับสนุนจากองค์กรนี้นั้นควรมีความเชื่อมโยงหรือเกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพ ไม่ใช่การนำงบประมาณมาสร้างเว็บไซต์เพื่อทำงานในลักษณะของหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ยังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันในวงกว้างว่าการได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สสส. นั้น เนื่องจากผู้บริหารของประชาไทที่มีความคุ้นเคยกับคณะกรรมการผู้พิจารณาโครงการของ สสส. เนื่องจากได้รับอนุมัติงบประมาณจำนวนหลายล้านบาทเพื่อก่อตั้งประชาไทหรืออาจกล่าวได้อีกด้านหนึ่งคือประชาไทยังไม่เคยมีผลงานมาก่อนเลย จึงเป็นเรื่องที่น่าสังเกตอย่างยิ่งในเรื่องของการพิจารณาสนับสนุนโครงการนี้ จากข้อสงสัยเหล่านี้ทำให้เว็บไซต์ประชาไทต้องทำงานเพื่อพิสูจน์ตัวเองว่าในการทำงานเพื่อสร้างการยอมรับจากองค์กรพัฒนาเอกชนองค์กรอื่นด้วย

¹¹ ประชาไท, "แนะนำประชาไท," [Online] แหล่งที่มา :

<http://www.prachatai.com/05web/th/custom/aboutus.php> [11 มกราคม 2549]

3.4 การใช้อินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ (www.thaingo.org)

ภาพที่ 4: แสดงหน้าเว็บไซต์ของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ (www.thaingo.org)

3.4.1 พัฒนาการ

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 โดยมีจุดประสงค์คือ สร้างความเข้าใจเรื่องงานเอ็นจีโอต่อสาธารณชน โดยในระยะเริ่มแรกได้กำหนดบทบาทของเว็บไซต์ว่าเป็นเว็บท่าองค์กรพัฒนาเอกชนไทย เนื่องจากในระยะเวลาสั้นกระแสของเว็บท่าต่อมาเริ่มมีการปรับเปลี่ยนการทำงานและเปลี่ยนเรียกตัวเองว่า “สื่อทางเลือก” ในปี พ.ศ. 2546 องค์กรต้นสังกัด คือ มูลนิธิกองทุนไทย ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับมูลนิธิกองทุนไทย ดังต่อไปนี้

มูลนิธิกองทุนไทยก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยองค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศไทยจำนวน 7 องค์กร ได้แก่ มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม คณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมงานพัฒนา มูลนิธิวิเทศพัฒนา และมูลนิธิอาสาช่วยได้ร่วมกันก่อตั้ง “ภาคีความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนา” ขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืนให้แก่การพัฒนาสังคมที่ดำเนินการด้วยภาคประชาชนหรือภาคประชาสังคม สำหรับบทบาทในระยะแรกของภาคีความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนา คือ สนับสนุนให้เกิดหน่วยงานระดมทุนในทั้ง 4 ภาคของประเทศ ผลักดันให้รัฐบาลปรับปรุงแก้ไขหรือออกนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการทำงานเพื่อสังคม

ส่งเสริมให้องค์กรธุรกิจรวมกลุ่มกันทำงานเพื่อสังคม การพัฒนาความสามารถขององค์กร สาธารณประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการและการระดมทุน ต่อมาเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2543 ภาติข ได้จดทะเบียนก่อตั้ง “มูลนิธิกองทุนไทย” ขึ้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการ ดำเนินงานและเป็นนิติบุคคลที่สามารถตรวจสอบความโปร่งใสได้ โดยมีนายไพบูลย์ วัฒนศิริ ธรรม และ ดร.จรี วิจิตรวาทการ เป็นประธานและรองประธานมูลนิธิ และมีหัวใจของงานอยู่ที่ การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พัฒนาสังคม และทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวม¹²

1) ปรัชญาของมูลนิธิกองทุนไทย

“เราเชื่อว่าคนทุกคนมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ และคนทุกคนก็มีความปรารถนา โดยธรรมชาติ ที่ จะช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งการช่วยให้ผู้อื่นสามารถพัฒนาตนเองได้ ถือว่าเป็นการ ช่วยที่ดีที่สุด ดังนั้นเราจึงมา ร่วมมือรวมพลังกัน เพื่อให้ความเชื่อดังกล่าวบรรลุผลอย่างเป็น รูปธรรม”

2) วิสัยทัศน์

เป็นกลไกความร่วมมือรวมพลังที่แข็งแกร่ง มีจิตวิญญาณการพัฒนา และมีการเรียนรู้ที่ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน โดยเฉพาะในกลุ่มฐานรากของสังคม

3) พันธกิจ

- พัฒนาองค์กรประชาสังคมให้มีมาตรฐาน คุณธรรม ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- ทำให้รัฐและสังคมเข้าใจและสนับสนุนองค์กรประชาสังคม

4) งานหลักของมูลนิธิกองทุนไทย

- (1) การสร้างเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งสร้างเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีสุขภาพ ที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การจัดการสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนโดยชุมชน
- (2) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย โดยมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน การ ปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการพัฒนาระบบประชาธิปไตยบนพื้นฐานของรัฐธรรมนุญ ไทย พ.ศ.2540
- (3) การขจัดความยากจนและสร้างเสริมความมั่นคงของมนุษย์ โดยมุ่งสร้างเสริมความสามารถ ของชุมชนในการแก้ปัญหาความยากจนและปัญหาอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความยากจนและสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างยั่งยืน
- (4) การสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน โดยมีการจัดฝึกอบรมและให้คำปรึกษาด้านการ

¹² มูลนิธิกองทุนไทย, “ความเป็นมา,” [Online], แหล่งที่มา: <http://www.tff.or.th/content/bg.htm> [13 กุมภาพันธ์ 2549]

บริหารจัดการ การระดมทุน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้องค์กรภาคประชาชนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹³

มูลนิธิกองทุนไทยมีฝ่ายงานทั้งหมด จำนวน 7 ฝ่ายงาน ได้แก่

- 1) ระดมทุน กิจกรรมพิเศษ
- 2) พัฒนาศักยภาพ
- 3) งานโครงการ กระจายทุน
- 4) โครงการส่งเสริมการให้ย
- 5) โครงการ TSUNAMI
- 6) ฝ่าย ICT
- 7) ThaiNGO Projects

โดยในฝ่ายงาน ThaiNGO Projects มีโครงการจำนวน 4 โครงการ และทุกโครงการมีเว็บไซต์ของโครงการ ได้แก่ www.ThaiNGO.org, www.VETOactor.org, โครงการค่ายอาสา (<http://www.rsalife.com>) และ กลุ่มรณรงค์ (<http://www.9dern.com>)

3.4.2 วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรพัฒนาเอกชนอันจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีต่อองค์กรพัฒนาเอกชนทำให้สมาชิกของสังคมยอมรับและมีส่วนร่วมช่วยเหลือ

3.4.3 แนวคิดของผู้ปฏิบัติงาน

นำเสนอปัญหาของชาวบ้าน โดยการเสนอภาพความจริงที่ผู้ปฏิบัติงานพบเจอจากการลงพื้นที่ในแต่ละกรณีปัญหา เนื่องจากเป้าหมายหลักในการทำงาน คือ การเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ การระดมทรัพยากรและระดมความร่วมมือจากสังคม เพื่อช่วยสนับสนุนการสื่อสารให้กับสังคมไทย ในการทำความเข้าใจแนวคิด ปรัชญา จุดยืนและวิธีการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนและพร้อมเปิดพื้นที่ให้องค์กรภาคประชาชนและประชาชนที่ด้อยโอกาสได้ใช้เป็น

¹³ มูลนิธิกองทุนไทย, "วิสัยทัศน์-ภารกิจ," [Online], แหล่งที่มา: http://www.tff.or.th/content/thai_intent.htm
[13 กุมภาพันธ์ 2549]

กระบอกเสียงสื่อสารกับสังคมและผู้มีอำนาจกำหนดชะตากรรม¹⁴ มุ่งเป็นสื่อทางเลือกเพื่อการพัฒนา” แก่ภาคประชาชน¹⁵

3.4.4 จุดเด่น

กระดานสนทนาความมีลักษณะเสมือนเป็นตัวแทนขององค์กรพัฒนาเอกชน เนื่องจากการใช้ชื่อของเว็บไซต์ทำให้คนเมื่อนึกถึง “เอ็นจีโอ” จะเข้าเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอก่อน¹⁶ และความสามารถพัฒนาเว็บไซต์ให้เป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรพัฒนาเอกชน โดยเฉพาะหัวข้อที่เด่นกว่าเว็บไซต์อื่น คือ การประกาศรับสมัครงานเพื่อทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ยังไม่มีเว็บไซต์อื่นสามารถทำได้ดีกว่า และการเปิดพื้นที่ถกเถียงกันในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ที่มีความหลากหลายของการเข้ามาแสดงความคิดเห็นทั้งในด้านของประเด็นและผู้ใช้

3.4.5 โครงสร้างเว็บไซต์

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอแบ่งหมวดหมู่ในเว็บไซต์เป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ข่าวเด่น

เป็นการนำเสนอข่าวโดยทีมงานไทยเอ็นจีโอเป็นผู้ลงพื้นที่ เลือกประเด็น และเขียนข่าวเอง

ตัวอย่างเช่น

- การจัดการความขัดแย้ง การจัดการพื้นที่ การจัดการความจริง การจัดการสังคมไทย
- ทศวรรษที่ 60 งานพัฒนาในกระแสความขัดแย้ง
- ผืนภูลัง สาม'ศาสนา' ความรุนแรงไม่อาจแก้ปัญหาไฟได้

2) ข่าวรายวัน(ข่าวภาคประชาชน)

เป็นการนำเสนอข่าวจากภาคประชาชน เช่น สำนักข่าว S.H.A.N คณะกรรมการสิทธิ

¹⁴ กองบรรณาธิการ, “ฝันกลางตะวัน,” [Online], แหล่งที่มา : <http://www.thaingo.org/cgi-bin/content/content4/show.pl?0003> [27 มกราคม 2546]

¹⁵ บัณฑิตวิทยาลัย, “อวยพร ...ไทยเอ็นจีโอ กับการก้าวสู่ปีที่ 4,” [Online], แหล่งที่มา : <http://www.thaingo.org/cgi-bin/content/content4/show.pl?0044> [10 พฤศจิกายน 2546]

¹⁶ สัมภาษณ์ อรรถพร นิพิชเมธาวิ, ผู้ดูแลเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ, 16 มกราคม 2549.

มนุษยชนแห่งเอเชีย สำนักข่าวครอบครัว สำนักข่าว Irrawaddy สำนักข่าวประชาธรรม องค์การ
ผู้บริโภค เป็นต้น

3) รายงานพิเศษ

เป็นรายงานเหตุการณ์ สถานการณ์ หรือประเด็นที่เป็นที่น่าสนใจ โดยเปิดรับงานเขียน
จากองค์กรหรือบุคคลอื่น ๆ ด้วย

ตัวอย่างเช่น

- เยาวชนตรัง-นครฯ เรียนรู้นโยบายรัฐ โดย กลุ่มเยาวชนอนุรักษ์สัมพันธวงศ์ตรัง
- ลาหู่ห้วยवादกับชีวิตบนเส้นด้าย โดย อานุกาพ นุ่นสง
- พม่าและบ้านมณีลอย 9 ปี ที่ผ่านพ้น โดย ทีมสื่อภาคประชาชน

4) บทความจากเพื่อน

เป็นการเสนอบทความจากบุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ

ตัวอย่างเช่น

- บ้าน สงกรานต์ ดอกปะเต้า และคำสัญญา โดย รัชนิกร ทองทิพย์
- กลับไปสู่ภูมิปัญญา..ทางออกของการแก้ปัญหาในอนาคต โดย บรรจง นะแส
- รำลึก ศ.นิคม จันทรวิฑูร... โดย สกกุล สื่อทรงธรรม

5) แลกเปลี่ยน

เป็นการนำเสนอแลกเปลี่ยนจากองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ เรียงลำดับตามระยะเวลา

ไม่ได้มีการแยกประเภทหมวดหมู่ของแลกเปลี่ยน

ตัวอย่างเช่น

- แลกเปลี่ยนร่วมเนื่องในวันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก - สถานการณ์สื่อมวลชนไทยในวัน
เสรีภาพสื่อมวลชนโลก ๒๕๔๘ ยุคการสร้างอาณาจักรแห่งความกลัวและความเกลียด
ชัง โดย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักข่าววิทยุและ
โทรทัศน์ไทย
- แลกเปลี่ยน สหพันธ์ศิลปินเพื่อชีวิต เพื่อประชาชนภาคใต้ โดย สหพันธ์ศิลปินเพื่อชีวิต
เพื่อประชาชนภาคใต้
- เนปาล....การกวาดจับที่นำไปสู่ความรุนแรงอย่างน่ากลัว กำจัดกลุ่มประชาสังคมก่อน
การเลือกตั้ง โดย แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล , International Commission of Jurists
, ฮิวแมน ไรท์ วอช

6) สัมภาษณ์บุคคลนักพัฒนา

เป็นการนำเสนอบทสัมภาษณ์นักพัฒนาเอกชน

ตัวอย่างเช่น

- ภาคภูมิ วิชาเนติวัฒน์ เลขานุการ กป.ใต้คนใหม่
- ดาวลย์ จันทรหัตตี – นักวิชาการสามัญชนคนคลองด่าน
- กรรจร เจียมรัมย์ ครูศรีร่มผืน - ของเด็กบ้านนา

7) คอลัมน์นิสต์ Thai ngo

เป็นการรวมงานเขียนของคอลัมน์นิสต์ไทยเอ็นจีโอ ปัจจุบันมีทั้งหมด 16 คน

8) ข้อมูล NGOs ไทย

เป็นแหล่งรวมข้อมูลขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย รวมทั้งบทความและรายงานที่

เกี่ยวข้องกับองค์กรพัฒนาเอกชน

9) ร่วมรณรงค์ ระดมทุน

เป็นหน้าที่ที่มีการรณรงค์และร่วมกันระดมทุนในประเด็นต่าง ๆ เช่น ร่วมลงชื่อคัดค้าน

ข้อตกลงการค้าเสรี (FTA), เด็ก...รักป่า หาทุน ช่วยหน่อยเปลี่ยนได้

10) กระดานประชาสัมพันธ์

เปิดโอกาสให้บุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ สามารถเข้ามาประชาสัมพันธ์ได้ เช่น การประชุม

อบรม หรือ สัมมนา

11) กระดานรับสมัครงาน

เปิดโอกาสให้บุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ สามารถเข้ามาประกาศรับสมัครงานได้

12) กระดานร่วมปันน้ำใจ

เปิดโอกาสให้บุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ สามารถเข้ามาประกาศรับอาสาสมัครหรือระดมทุน เช่น รับอาสาสมัครศูนย์ข้อมูลคนหาย โดย มูลนิธิกระจกเงา เป็นต้น

13) กระดานสนทนา

รับความคิดเห็นจากผู้ใช้อินเตอร์เน็ตในประเด็นต่าง ๆ สามารถเข้ามาตั้งกระทู้หรือตอบกระทู้ได้ ปัจจุบันแบ่งเป็น 2 เว็บบอร์ด คือ ThaiNGO Webboard ซึ่งเป็นเว็บบอร์ดใหม่ ส่วนเว็บบอร์ดเดิมย้ายไปอยู่ที่ VETOactor.org ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่นิยามตนเองว่า “การเมืองภาคประชาชน” เนื่องจากข้อเสนอของผู้ใช้อินเตอร์เน็ตและนักพัฒนาเอกชนจากองค์กรอื่นที่มีการ

เสนอให้มีการแยกเว็บบอร์ดออกเป็น 2 เว็บบอร์ดเพื่อตัดปัญหาความวุ่นวายในเว็บบอร์ด โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะไม่สร้างสรรค์เนื่องมาจากการที่ไม่ต้องปรากฏตัวว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นใคร จึงมีการเสนอให้มีเว็บบอร์ดที่มีระบบสมาชิกเต็มรูปแบบเพราะมีการประเมินว่าจะช่วยลดปัญหาเหล่านั้น นอกจากนี้ยังมีความคาดหวังว่าผู้ที่ต้องการใช้เว็บบอร์ดอย่างสร้างสรรค์จริง ๆ¹⁷

14) Website Directory

เป็นแหล่งรวมการเชื่อมโยง (Links) ไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ จำนวน 14 หมวดหมู่ ดังนี้

เครือข่ายการเมืองภาคประชาชน	จำนวน 25 เว็บไซต์
เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก	จำนวน 18 เว็บไซต์
เครือข่ายความร่วมมือเพื่องานพัฒนา	จำนวน 37 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านชนเผ่า	จำนวน 6 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านชุมชนเมือง	จำนวน 9 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านเด็กและเยาวชน	จำนวน 69 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านผู้หญิง	จำนวน 11 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านแรงงาน	จำนวน 9 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านสาธารณสุขและคุ้มครองผู้บริโภค	จำนวน 20 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน 41 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน	จำนวน 18 เว็บไซต์
เครือข่ายด้านเอดส์	จำนวน 16 เว็บไซต์
เครือข่ายสื่อภาคประชาชน	จำนวน 24 เว็บไซต์
อื่น ๆ	จำนวน 51 เว็บไซต์

พบว่าเครือข่ายที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานโดยการสร้างเว็บไซต์มากที่สุด คือ

เครือข่ายด้านเด็กและเยาวชน รองลงมา คือ เครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม เครือข่ายความร่วมมือเพื่องานพัฒนา และ เครือข่ายการเมืองภาคประชาชน ตามลำดับ

นอกจากนั้นมีหัวข้อ Song(s) Today ที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเลือกฟังเพลงที่

¹⁷ สัมภาษณ์ อรรถนพ นิพิชเมธาวิ, ผู้ดูแลเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ, 16 มกราคม 2549.

เรียกว่า “เพลงทางเลือก” ได้ เช่น เพลงล้อการเมือง เป็นต้น และ มีการเปิดรับสมัครสมาชิกจดหมายข่าวของไทยเอ็นจีโอ เพื่อรับข่าวคราวความเคลื่อนไหวของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอส่งตรงไปยังจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ของผู้รับ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ในเครือของมูลนิธิกองทุนไทยด้วย

3.4.6 ระบบสมาชิกของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

ไทยเอ็นจีโอได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเข้าร่วมปฏิสัมพันธ์ในเว็บบอร์ดมาแล้ว 3 ระยะด้วยกัน ได้แก่

ระยะแรก เป็นการเปิดพื้นที่อย่างเสรีให้กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ไทยเอ็นจีโอทำหน้าที่ลบกระทู้ที่โฆษณาสินค้า หรือ จัดระบบกรองคำหยาบเท่านั้น

ระยะที่สอง ระบบสมาชิกแบบเบื้องต้น เนื่องจากปัญหาการถกเถียงอย่างไรเหตุผล การกลั่นแกล้งกัน เช่น การอ้างชื่อคนอื่นโพส (Post) ข้อความที่ไม่เหมาะสม เป็นการใส่ร้ายป้ายสีกัน ไทยเอ็นจีโอจึงตั้งระบบสมาชิกในการเข้าตั้งหรือตอบกระทู้ แต่เป็นระบบสมาชิกเพียงชื่อว่าชื่อกับรหัสผ่านนั้นตรงกันหรือไม่เท่านั้น แต่ไม่ได้จัดระบบว่าเป็นใครมาจากไหน และ การตั้งชื่อสามารถตั้งคล้ายกันได้ โดยระบบไม่ได้กรองชื่อคล้ายกันออก

เช่น “อิสรชน” กับ “อิสรชน.” ระบบจะแยกชื่อสองชื่อนี้ออกเป็น 2 คน เนื่องจากชื่อแรกนั้นไม่มีจุด แต่ชื่อหลังเมื่อเติมจุดเข้าไประบบก็ถือว่าเป็นอีกคนหนึ่ง ดังนั้น หากมีบางกรณีที่มีผู้ต้องการกลั่นแกล้งหรือปลอมแปลงก็สามารถทำได้

ระบบนี้ได้ทำให้คนกลุ่มหนึ่งใช้ชื่อเดียวในการเข้ามาตั้งและตอบกระทู้ โดยระบบการสมัครสมาชิกของไทยองค์กรพัฒนาเอกชนจะกำหนดให้กรอกชื่อ อีเมล และ รหัสผ่าน หลังจากนั้นผู้ที่สมัครสมาชิกแล้วก็สามารถนำรหัสผ่านที่ตั้งเข้าไปตั้งกระทู้หรือตอบกระทู้ได้

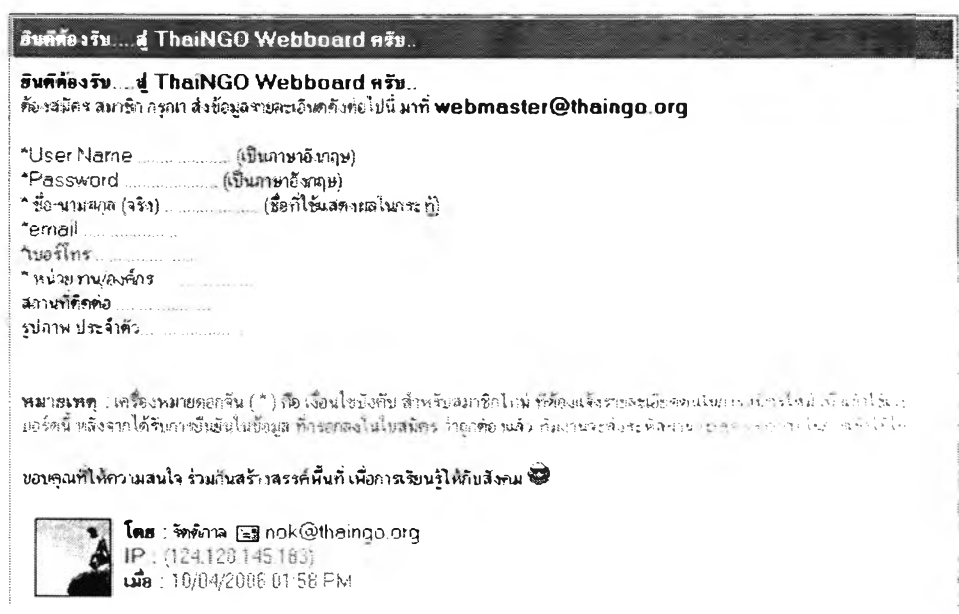
อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางส่วนที่สมัครสมาชิกแล้วก็เปลี่ยนชื่อที่ต้องการให้ปรากฏไปตามความต้องการและสถานการณ์ เช่น สงสัยอะ (กระทู้ “กรณีเผาไข่ผู้ต้องหา ลูกความของทนายสมชาย”), แอบนิยม(“กระทู้ อยากรู้จักคุณดอกธูป”), ฟังเข่าว่ามา(กระทู้ “ที่เค้าว่ากันว่าเมืองไทยไม่เจริญ ไม่พัฒนา เพราะมี ngo เป็นตัวถ่วงจริงเท็จเช่นไร”)

ระยะที่สาม ระบบสมาชิกเต็มรูปแบบ ไทยเอ็นจีโอเริ่มใช้ระบบสมาชิกเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2549 เนื่องจากเหตุผลคือผลของการปฏิสัมพันธ์ในเว็บบอร์ดรูปแบบเดิมที่ไม่สร้างสรรค์จึงมีข้อเสนอจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนหนึ่งว่าต้องการเว็บบอร์ดที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาความคิดและการนำไปใช้จริง คณะทำงานไทยเอ็นจีโอจึงสร้างเว็บบอร์ดขึ้นมาใหม่ โดยใช้ระบบสมาชิกเต็มรูปแบบแยกออกมาอีกเว็บบอร์ดหนึ่ง เว็บบอร์ดนี้จะแสดง

ตัวตนที่แท้จริงของคนที่เข้ามาตกเตียงในเว็บบอร์ดเป็นใครบ้าง ทำงานอยู่ที่ไหน โดยต้องการ ข้อมูลที่เป็นความจริง ส่งผ่านอีเมลให้เว็บมาสเตอร์ก่อนได้รับชื่อผู้ใช้ และ รหัสผ่าน เข้าใช้ในเว็บ บอร์ด

ส่วนเว็บบอร์ดเดิมก็สามารถใช้งานต่อไปสำหรับผู้ที่ต้องการ แต่จะย้ายไปอยู่ที่พื้นที่ใหม่ คือ เว็บไซต์การเมืองภาคประชาชน ที่นำรูปแบบของเว็บไซต์ประชาชนดีอทเนทกลับมาใช้อีก ครั้งหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการและลักษณะการใช้งานเว็บบอร์ดที่แตกต่างกันของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต¹⁸

ภาพที่ 5: แสดงหน้ารับสมัครสมาชิกของเว็บบอร์ดใหม่ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

3.4.7 ผู้ปฏิบัติงาน

ปัจจุบันมีผู้ปฏิบัติงานจำนวน 4 คน ได้แก่

- 1) ตำแหน่งบรรณาธิการเว็บไซต์ นายอภิวชิชัย ศิริเทศ
- 2) ตำแหน่งผู้ดูแลเว็บไซต์ นายอรณพ นิพิทเมธาวิ
- 3) ตำแหน่งผู้สื่อข่าว นายกฤษกรรณ สุวรรณกาญจน์
- 4) ตำแหน่งผู้สื่อข่าว นายพลกฤษณ์ จริงจิตร

จากผู้ปฏิบัติงานที่มีจำนวนเพียง 4 คน นั้นไม่เพียงพอในการดูแลเว็บไซต์ โดยเฉพาะผู้ดูแลเว็บไซต์ที่ทำหน้าที่ดูแลเทคนิคที่มีเพียงคนเดียวนั้น แต่โดยหน้าที่แล้วต้องดูแลเว็บไซต์อื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้มูลนิธิกองทุนไทยจำนวน 4 เว็บไซต์ จึงต้องรับผิดชอบภาระหน้าที่ที่หนักมาก

¹⁸ สัมภาษณ์ อรณพ นิพิทเมธาวิ, ผู้ดูแลเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ, 15 เมษายน 2549.

จึงทำให้บางครั้งการดูแลเว็บบอร์ดไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวที่มีจำนวนเพียง 2 คน จึงทำให้ข้อมูลหรือการรายงานสถานการณ์ต่าง ๆ อาจไม่สามารถติดตามรายงานได้ครบทุกประเด็น

3.4.8 ผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาการทำงานของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 ถึง ปี พ.ศ. 2549 พบว่า มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนหนึ่ง และ เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในระดับหนึ่ง ดังข้อมูล

ตารางที่ 4: แสดงค่าเฉลี่ยต่อวันของผู้เข้าใช้เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ ตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2549

ปี พ.ศ.	ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต(ต่อวัน)
2549	750
2548	496 ¹⁹
2547	541 ²⁰
2546	600 ²¹
2545	500 ²²

จากตารางพบว่าจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวัน ใน ปี พ.ศ. 2546 เพิ่มมากขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2545 คิดเป็นจำนวนร้อยละ 20

¹⁹ ทีมงานไทยเอ็นจีโอ, "เอกสารรายงานการสรุปการทำงานเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ ประจำปี 2548," [เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่]

²⁰ ศูนย์รวมสถิติเว็บไทยและสถาบันเว็บไทย, [Online], แหล่งที่มา : http://truehits.net/index_stat.php. [11 มกราคม 2549]

²¹ ทีมงานไทยเอ็นจีโอ, "เอกสารรายงานการสรุปการทำงานเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ ประจำปี 2546," [เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่]

²² ทีมงานไทยเอ็นจีโอ, "เอกสารรายงานการสรุปการทำงานเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ ประจำปี 2545," [เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่]

ส่วนปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวันลดลงจาก ปี พ.ศ. 2546 คิดเป็นจำนวนร้อยละ 9.83 และ ปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวันลดลงจาก ปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นจำนวนร้อยละ 8.32

อย่างไรก็ตาม ใน ปี พ.ศ. 2549 ณ ช่วงเวลา 4 เดือนแรก มีแนวโน้มว่าจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 51.21 อย่างไรก็ตาม อาจเนื่องมาจากผลของสถานการณ์ทางการเมืองในการชุมนุมเพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่ง และแสดงความรับผิดชอบในการตกเป็นทักท้วงว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับครอบครัว จากเหตุการณ์นี้เองที่ มีองค์กรพัฒนาเอกชนเข้าร่วมการชุมนุมและทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของแกนนำพันธมิตร เครือข่ายประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีจำนวน 3 ใน 5 ของแกนนำทั้งหมด ของการชุมนุม ทำให้องค์กรพัฒนาเอกชนได้รับความสนใจอย่างมากจากประชาชนในสังคม จึง อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

นอกจากนั้นจากการจัดอันดับของเว็บไซต์ทรูฮิต (<http://truehits.net>) พบว่า เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ อยู่ในอันดับดังต่อไปนี้

ปี 2547 เป็นเว็บไซต์อันดับที่ 4 ในหมวดองค์กร สมาคม จากจำนวนทั้งหมด 174 เว็บไซต์²³

ปี 2549 จากข้อมูลการจัดอันดับเว็บไซต์ของทรูฮิต (<http://truehits.net>)²⁴ เป็นอันดับที่ 850 จากจำนวนเว็บไซต์ทั้งหมด 8,916 เว็บไซต์ และอยู่ในอันดับ 1 ใน 10 ของเว็บไซต์ใน เว็บไซต์หมวดสมาคม มูลนิธิ จากจำนวนทั้งหมด 174 เว็บไซต์

สำหรับจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์มีจำนวน 847,129 คน โดยทำการนับตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม 2543 – วันที่ 7 พฤษภาคม 2549²⁵

ผลงานที่สำคัญ คือ เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอได้รับรางวัลเว็บส่งเสริมประชาสังคมดีเด่น จากสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ในปี พ.ศ. 2546²⁶ โดยรางวัลนี้เป็นรางวัลที่มอบให้กับเว็บไซต์ที่มีเนื้อหา ในลักษณะของการส่งเสริมกระบวนการประชาสังคม ทั้งในระดับรากหญ้าและระดับมหภาค โดย ส่งเสริมให้กลุ่มหรือองค์กรประชาสังคมได้มีโอกาสใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางในการสื่อสารกับ สาธารณะ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงพลังของประชาสังคมในทุกๆระดับ

²³ ศูนย์รวมสถิติเว็บไทยและสถาบันเว็บไทย, [Online], แหล่งที่มา: http://truehits.net/index_stat.php 18 , มกราคม 2549]

²⁴ การจัดอันดับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน 2549.

²⁵ แหล่งที่มา: <http://www.thaingo.org> [7 พฤษภาคม 2549]

²⁶ แหล่งที่มา: <http://www.webmaster.or.th/event/webaward/winner1.php> [16 มิถุนายน 2548]

3.4.9 ปัญหา

1) ความคาดหวังจากสังคม

ชื่อของเว็บไซต์เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญมาก คือ คุณูปการของการใช้ชื่อเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอส่งผลให้คนส่วนหนึ่งที่ต้องการรับรู้ข้อมูลหรือต้องการคำตอบว่า “เอ็นจีโอ” คือใคร อยู่ที่ไหน มีการทำงานอย่างไร มักเริ่มเรียนรู้ที่เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

“ไทยเอ็นจีโอเองก็ยังทำงานแบบออนไลน์อยู่ แต่เริ่มแรกกลุ่มที่เข้ามาดูเป็นกลุ่มเอ็นจีโอเป็นส่วนใหญ่ ส่วนหลัง ๆ ก็ อาจขยายวงมากขึ้นเพราะอาจโยงไปอีกคำถามหนึ่งคือเรื่องประเด็นหรือเรื่องนโยบายที่เอ็นจีโอหลายที่ผลิตกันอยู่ ปรากฏว่าพอทำไปแล้วชื่อที่ติดหูในสาธารณะคือคำว่า เอ็นจีโอ ไม่ใช่องค์กรใดองค์กรหนึ่ง ทำให้ไทยเอ็นจีโอเป็นด่านแรกที่ทำให้คนที่อยากรู้ว่าเอ็นจีโอทำอะไร ทำไมต้องค้านเรื่องต่าง ๆ ทำไมเอ็นยุงทุกเรื่อง ความเข้าใจของสาธารณชนยังย่ออยู่กับที่ เพราะภาครัฐเองก็ยังไม่พยายามทำให้เอ็นจีโอ เป็นผู้ร้ายที่ต่อต้านการพัฒนา ส่วนหนึ่งก็เข้าใจว่าเอ็นจีโอ หมายถึง ชื่อองค์กร ๆ หนึ่ง สำหรับคนที่ไม่รู้ หรือ คอยขัดขวางรัฐ รับรู้ว่าเอ็นรับเงินต่างชาติ สิ่งเหล่านี้ก็ทำให้ไทยเอ็น ต้องรับหน้าที่นี้ เมื่อมีความขัดแย้งระหว่างรัฐกับเอ็นมากขึ้นส่งผลต่อยอดการเข้าชมของเว็บไทยเอ็นจีโอ การเข้ามาแลกเปลี่ยนการเข้ามาโพสต์ในเว็บบอร์ด การเข้ามาด่า มีช่วงหนึ่งที่ประชาชนเน็ต เริ่มถูกใช้เป็นเวทีที่ด่ากันเอง ทำให้วิวาทะต้องปิดไป แต่ปรากฏการอย่างนี้ อาจเรียกว่า “สาวไส้ต่อทเน็ต” ไปปรากฏในเว็บไทยเอ็นจีโอบ้างเว็บอื่น ๆ เช่น กรรมการสิทธิ ก็มี คนที่เข้ามาด่ากันคือคนที่ทำงานในแวดวงใกล้เคียงมีข้อมูลจึงเข้ามาด่ากันได้”²⁷

จากปรากฏการณ์นี้ชี้ให้เห็นว่าคนเข้าดูเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอคือเอ็นจีโอด้วยกันเอง มีคนอื่นเข้ามาบ้างแต่ไม่ใช่คนกลุ่มอื่นที่เป็นส่วนใหญ่ แต่ไทยเอ็นจีโอเริ่มกว้างขึ้น มีทั้งเอ็นจีโอหน่วยงานรัฐ นักศึกษา ประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ที่อยากด่าเอ็นจีโอ

บางครั้งมียุทธวิธีให้คนเข้าเว็บ คือ “การกวนให้ขุ่น” เช่น การไปตั้งคำถามที่มีความขัดแย้งมาก ๆ ตามเว็บบอร์ดต่าง ๆ แล้วให้เข้ามาด่าในเว็บของไทยเอ็นจีโอ

“ยุทธวิธีนั้นก็ได้ผลในระดับหนึ่ง คนดูแลก็เวียนหัวมากขึ้น เพราะการวิวาทะบนเว็บบอร์ด ถ้ามาด้วยความไม่มีเหตุผลมาด้วยอารมณ์เป็นส่วนใหญ่ ก็มาระบายอารมณ์ ลงชื่ออะไรก็ได้แล้วก็ไป ก็ไม่ใช่เวทีที่เป็นการวิวาทะให้เกิดการเรียนรู้ แต่เป็นแค่ที่ระบายอารมณ์เท่านั้น คนที่คอยแก้คอยตอบแม้จะอธิบายเป็นหน้า ๆ ก็ไม่ได้ผล แต่ก็มีบางคนที่ต้องสู้กันด้วยเหตุผล อย่างไทยเอ็นจีโอ เรื่อง กระตุกถนนตัดอ่าว ก็เป็นการต่อสู้ด้วยเหตุผล บางทีก็นำเบื้อ ไม่สร้างสรรค์ ทำให้คนทำงานประจำที่ดูแลอ่อนล้าลง”²⁸

²⁷ สัมภาษณ์ โกลก้อง ไทพยาการ คณะทำงานเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ, 8 กุมภาพันธ์ 2548.

²⁸ สัมภาษณ์ โกลก้อง ไทพยาการ คณะทำงานเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ, 8 กุมภาพันธ์ 2548.

2) งบประมาณ พบว่า เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีปัญหาเรื่องงบประมาณในการดำเนินงานมา โดยตลอด แม้ว่าอยู่ในสังกัดของมูลนิธิกองทุนไทยก็ตามที่ แต่รูปแบบการหางบประมาณเป็น รูปแบบของการจัดหางบประมาณแบบปีต่อปี

3.4.10 การวิเคราะห์เนื้อหาในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

ในส่วนนี้ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์เนื้อหาในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอโดยแยกออกเป็น หัวข้อต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในเว็บไซต์ ได้แก่ บทบรรณาธิการ, รายงานพิเศษ, ข่าวเด่น, ข่าวรายวัน(ข่าวภาคประชาชน), แฉลงการณ์ , สัมภาษณ์บุคคลนักพัฒนา , คอลัมน์นิสต์ Thai ngo , ข้อมูล NGOs ไทย , ร่วมรณรงค์ ระดมทุน, ประชุม กิจกรรม สัมมนา, กระดานประชาสัมพันธ์, กระดานรับสมัครงาน , กระดานสนทนา และ กระดานร่วมปันน้ำใจ²⁹

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5: แสดงจำนวนข้อมูลลักษณะประเภทต่าง ๆ ของเว็บไซต์ตั้งแต่ ปี 2545 ถึง ปี 2549

ลักษณะของข้อมูล	ปี พ.ศ.				
	2549	2548	2547	2546	2545
บทบรรณาธิการ	9	47	64	43	1
ข่าวเด่น	19	69	82	-	-
สัมภาษณ์บุคคลนักพัฒนา	2	8	16	5	-
รายงานพิเศษ	18	73	72	52	85
บทความจากเพื่อน	56	83	104	94	67
แฉลงการณ์	104	124	134	101	37
ข่าวรายวัน	100	100	110	92	-
ประชุม กิจกรรม สัมมนา	318	3094	2187	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ร่วมปันน้ำใจ	33	811	695	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
รับสมัครงาน	6313	5961	3863	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล

²⁹ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ (<http://www.thaingo.org>)

ตารางที่ 6: แสดงจำนวนลักษณะประเภทข้อมูลแยกเป็นรายประเด็นตั้งแต่ ปี 2545 ถึงปี 2549

ประเด็น	บทบรรณาธิการ	รายงานพิเศษ	บทความจากเพื่อน
สิ่งแวดล้อม	16	88	119
ประชาธิปไตย	39	46	80
เศรษฐกิจ	13	16	39
สุขภาพ	6	20	27
การสื่อสาร	14	7	5
สันติวิธี	13	23	27
สิทธิมนุษยชน	5	31	18
สังคม	19	22	56
องค์กรพัฒนาเอกชน	36	47	27
เทคโนโลยี	3	-	6

1) บทบรรณาธิการ

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอเริ่มเขียนบทบรรณาธิการอย่างจริงจังคือเมื่อปี พ.ศ. 2546 เนื่องจากมีข้อเสนอจากองค์กรพัฒนาเอกชนและผู้ใช้อินเตอร์เน็ตว่าไทยเอ็นจีโอน่าจะมีการแสดงจุดยืนหรือประกาศว่าไทยเอ็นจีโอคิดเห็นในประเด็นในแต่ละสถานการณ์ต่าง ๆ ของสังคมอย่างไร มีจำนวนบทบรรณาธิการทั้งสิ้น 164 บท

โดยมีลักษณะการนำเสนอ คือ การพูดถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคม เช่น

- จาก "Friend of Matichon และ Friend of press" ถึง "Friend of Alternative Press or Mass Media" (21 กันยายน พ.ศ. 2548)
- "วันพ่อ - สีนามิ - ก่อการร้าย" สังคมไทย (5 ธันวาคม พ.ศ. 2548)
- นกกระดาศ (22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547)

นอกจากนั้นยังมีการนำเสนอประเด็นใหม่เพื่อให้สังคมให้ความสนใจ เช่น

- เอาใจ! ...กับการละเมิดสิทธิมนุษยชนบนเว็บบอร์ด (3 ตุลาคม พ.ศ. 2548)

- NGOs ในพื้นที่ทางเลือก (3 สิงหาคม พ.ศ. 2547)
- อาชีพคนชายแดน ลมหายใจคนเล็กคนน้อย (28 กรกฎาคม พ.ศ.2547)

สำหรับในหัวข้อบทบรรณาธิการนั้นสามารถจัดกลุ่มตามประเด็นของการนำเสนอได้ 10 ประเด็น ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ประชาธิปไตย เศรษฐกิจ สุขภาพ การสื่อสาร สันติวิธี สิทธิมนุษยชน สังคม องค์กรพัฒนาเอกชน และ เทคโนโลยี

สำหรับการจัดแบ่งประเภทหมวดหมู่ของประเด็นในการนำเสนอ นั้น ผู้ทำการศึกษาได้แบ่งจากการจัดกลุ่มบทบรรณาธิการ และ พบว่า สามารถแบ่งได้เป็น 9 ประเด็นหลัก และ พบว่า บทบรรณาธิการส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอประเด็นหลักประเด็นเดียวเป็นสำคัญ แต่สำหรับบางกรณีที่มีการนำเสนอตั้งแต่ 2 ประเด็นหลักขึ้นไปหรือมีความคาบเกี่ยวกันของประเด็นในบทบรรณาธิการฉบับเดียวกัน ผู้ทำการศึกษาจะเลือกจัดประเภทตามน้ำหนักของเนื้อหาประเด็นที่บทบรรณาธิการนั้นมุ่งนำเสนอ

ตัวอย่างบทบรรณาธิการในประเด็นต่าง ๆ

ประเด็นสิ่งแวดล้อม

- ธรรมชาติยาดรา น้ำชี (15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548)
- เปิดงานวิจัยชาวบ้าน 'น้ำโขง' (7 ธันวาคม พ.ศ. 2547)
- 'คิดถึงสาละวิน'ป่าอาถรรพ์ที่สังคมไทยลืม (24 เมษายน พ.ศ. 2546)

ประเด็นประชาธิปไตย

- เมื่อความชอบธรรมหมด อำนาจก็หมด (3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549)
- ประชาชน เปิดสภาสมัยวิสามัญ ด้านแปรรูป (27 เมษายน พ.ศ. 2547)
- สภาประชาชน การเมืองทางเลือกในทศวรรษหน้า (8 ตุลาคม พ.ศ.2546)

ประเด็นเศรษฐกิจ

- ไล่แกวความรวย (12 กันยายน พ.ศ. 2548)
- พ่อผมรวย (แล้ววี ?) (19 มีนาคม พ.ศ. 2547)
- เทคนิค'ล่าสาวไทย' (3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546)

ประเด็นสุขภาพ

- มาตรการทำลายขวัญ สยองขวัญของบุหรี (7 เมษายน พ.ศ. 2548)
- มะละกอ ผีดิบ (22 กันยายน พ.ศ. 2547)
- 30 วิธีทำบุญ เพื่อสุขภาพใจและสุขภาพสังคม (21 กรกฎาคม พ.ศ. 2546)

ประเด็นการสื่อสาร

- อารมณ์ทีวี : อารมณ์ของเด็กๆ และเยาวชนไทย (31 ตุลาคม พ.ศ. 2548)
- ในยาม....ลุงเนา (10 สิงหาคม พ.ศ. 2547)
- เว็บไซต์ : โอกาสทองของการเมืองภาคประชาชน (3 มิถุนายน พ.ศ. 2547)

ประเด็นสันติวิธี

- สมานฉันท์เพื่อ 'จัดหรืออยู่ร่วมกับความขัดแย้ง' (28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548)
- สันติ..จงบังเกิด : บทบรรณาธิการ: (15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546)
- หหมดทางหนีไปจากความรุนแรง (14 สิงหาคม พ.ศ. 2546)

ประเด็นสิทธิมนุษยชน

- เอาใจ! ...กับการละเมิดสิทธิมนุษยชนบนเว็บบอร์ด (3 ตุลาคม พ.ศ. 2548)
- 1 ปี สมชาย นีละไพจิตร ทนายต้องกลับมา... (13 มีนาคม พ.ศ. 2548)
- 3 เดือนสงครามยา'ฆ่า'ไปเท่าไร? (7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546)

ประเด็นสังคม

- สงกรานต์แบบไทยๆ (18 เมษายน พ.ศ. 2546)
- "กิ๊ก" คือการตอบโต้และเป็นพื้นที่ที่สาม (2 กรกฎาคม พ.ศ. 2547)
- โรคระบาดทางสังคม (14 มิถุนายน พ.ศ. 2548)

ประเด็นองค์กรพัฒนาเอกชน

- คนทำงานพัฒนาเอกชน (27 มิถุนายน พ.ศ. 2546)
- ในใจและในความทรงจำ “เจริญ วัดอักษร” (28 มิถุนายน พ.ศ. 2547)
- จาก www.thaingo.org ถึง ThaiNGO Project “แตกตัวเพื่อเติบโต” (27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549)

ประเด็นเทคโนโลยี

- เข้านี้ 3 จีจะมาแว้ววว... ?! (30 มกราคม พ.ศ. 2549)
- การเมืองในภาวะเขาควาย (23 มกราคม พ.ศ. 2549)
- ขบวนการ Digital ไม่ธรรมดา (12 ธันวาคม พ.ศ. 2548)

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2545 มีบทบรรณาธิการเพียงบทเดียวเนื่องจากในช่วงเวลานั้นยังไม่ได้แบ่งหัวข้อบรรณาธิการอย่างชัดเจน ต่อมาเมื่อมีข้อเสนอจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจึงมีการเพิ่มหัวข้อบรรณาธิการและเริ่มนำเสนออย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ตาม จะพบว่าจำนวนของบรรณาธิการมีความไม่สม่ำเสมอในแต่ละปี เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก การเขียนบทบรรณาธิการขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางสังคมและการเมืองในแต่ละช่วง และ ประการที่สอง คือ การเขียนบทบรรณาธิการเป็นภาระหน้าที่หลักของบรรณาธิการเว็บไซต์ และเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการเปลี่ยนบรรณาธิการเว็บไซต์บ่อยครั้งเนื่องมาจากความขัดแย้งเรื่องการทำงานและแนวคิดภายในทีมงาน อย่างไรก็ตาม พบว่าบรรณาธิการเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมักสลับผลัดเปลี่ยนกันอยู่เพียงแค่ 2 คน คือ นายอัฐิชัย ศิริเทศ และ นายกฤษกรธรณ สุวรรณกาญจน์

โดยผู้ปฏิบัติงานทั้ง 2 คน ที่ผลัดเปลี่ยนกันเป็นบรรณาธิการเว็บไซต์มีความแตกต่างกัน คือ ความแตกต่างด้านแนวคิดและความสนใจ กล่าวคือ นายอัฐิชัย ศิริเทศ มีพื้นฐานจากการเป็นนักศึกษากิจกรรมโดยเฉพาะการทำงานด้านค่ายอาสามาก่อน มีแนวความคิดที่เน้นการทำงานกับชาวบ้าน การทำงานในพื้นที่ การนำเสนอข้อมูลจากพื้นที่ชนบท สนใจในการทำงานประเด็นเล็ก ๆ มากกว่าการทำงานในประเด็นใหญ่ ไม่ต้องการเปิดเผยตัวในสาธารณะที่เป็นเวทีใหญ่มากนัก ส่วนนายกฤษกรธรณ สุวรรณกาญจน์ นั้น มีพื้นฐานมาจากการเป็นนักข่าวในหนังสือพิมพ์กระแสหลัก ความสนใจจึงมุ่งไปที่การทำงานประเด็นที่เป็นเป้าหมายใหญ่ เรื่องราวระดับชาติ และจะทำงานเฉพาะประเด็นที่สนใจ เช่น ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชน เป็นต้น แต่มีการนำเสนอข้อมูลในแนวทางของสื่อกระแสหลัก คือ ต้องการนำเสนอข่าวตามกระแสข่าว

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นทำให้การนำเสนอข้อมูลของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอในแต่ละช่วงเวลาของการทำงานของบรรณาธิการทั้ง 2 คน จึงมีความแตกต่างในเรื่องของประเด็นแนวคิด และวิธีการนำเสนอ

นอกจากนั้นด้วยความไม่ลงตัวของการแบ่งสรรหน้าที่ของบรรณาธิการและความไม่มีเสถียรภาพของการทำงานในตำแหน่งบรรณาธิการเว็บไซต์จึงมีการปรับเปลี่ยนบทบาทในตำแหน่งนี้บ่อยครั้ง อันส่งผลให้กระทบต่อความต่อเนื่องของการนำเสนอบทบรรณาธิการใน เว็บไซต์ กล่าวคือ เมื่ออยู่ในช่วงของความขัดแย้งภายในและการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานทำให้บรรณาธิการเกิดการชะงักงันและขาดช่วงไป ดังปรากฏค่าในตารางข้างต้น

โดยมีสัดส่วนการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ผ่านบทบรรณาธิการของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 6 พบว่าประเด็นที่เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอนำเสนอผ่านบทบรรณาธิการมากที่สุด แยกเป็นรายปี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ปี พ.ศ. 2549 คือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 33.34 รองลงมาคือ ประเด็นเรื่ององค์กรพัฒนาเอกชนและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 22.22 เท่ากัน

ปี พ.ศ. 2548 คือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 27.66 รองลงมาคือ ประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 17.02

ปี พ.ศ. 2547 คือ ประเด็นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 28.12 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 14.06

ปี พ.ศ. 2546 คือ ประเด็นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 32.56 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 30.23

สำหรับปี พ.ศ. 2545 นั้น เนื่องจากในปี พ.ศ. 2545 มีบทบรรณาธิการเพียงบทเดียวคือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย

สำหรับในภาพรวมยังพบว่ามีความแตกต่างในการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ผ่านหัวข้อบทบรรณาธิการ ดังต่อไปนี้

สำหรับลักษณะของประเภทข้อมูลดังตารางที่ 6 นั้น พบว่า เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการเสนอข้อมูลผ่านบทบรรณาธิการในประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมากที่สุด คือร้อยละ 23.78 รองลงมา คือ ประเด็นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน ร้อยละ 21.95 และ ประเด็นทางสังคม ร้อยละ 11.59 ตามลำดับ

2) รายงานพิเศษ

รายงานพิเศษของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอจัดทำโดยผู้ปฏิบัติงานของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ และ บุคคลหรือองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ โดยมีการเลือกเนื้อหาในการจัดทำรายงานพิเศษ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความสนใจของผู้จัดทำเป็นปัจจัยที่สำคัญ

จากตารางที่ 5 พบว่าเว็บไซต์ของไทยเอ็นจีโอมีการนำเสนอรายงานพิเศษมากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2545 รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2548

โดยในหัวข้อรายงานพิเศษนั้นสามารถจัดกลุ่มตามประเด็นของการนำเสนอได้ 9 ประเด็น ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ประชาธิปไตย เศรษฐกิจ สุขภาพ การสื่อสาร สันติวิธี สิทธิมนุษยชน สังคม และ องค์กรพัฒนาเอกชน

สำหรับการจัดแบ่งประเภทหมวดหมู่ของประเด็นในการนำเสนอ นั้น ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้แบ่งจากการจัดกลุ่มรายงานพิเศษ และ พบว่า สามารถแบ่งได้เป็น 9 ประเด็นหลัก และ พบว่า รายงานพิเศษส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอประเด็นหลักประเด็นเดียวเป็นสำคัญ แต่สำหรับบางกรณีที่มีการนำเสนอตั้งแต่ 2 ประเด็นหลักขึ้นไปหรือมีความคาบเกี่ยวกันของประเด็นในรายงานพิเศษฉบับเดียวกัน ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าจะเลือกจัดประเภทตามน้ำหนักของเนื้อหาประเด็นที่รายงานพิเศษนั้นมุ่งนำเสนอ

ตัวอย่าง รายงานพิเศษในประเด็นต่าง ๆ

ประเด็นสิ่งแวดล้อม

- ป่าสักที่ศักดิ์สิทธิ์....สายน้ำแห่งชีวิต และวิกฤติที่กำลังมาเยือน โดย เครือข่ายสระบุรีรักบ้านเกิด: (17 ธันวาคม พ.ศ.2547)
- ดอยหลวงเชียงดาวกับมรดกโลก โดย พลกฤษณ์ จริงจิตร (13 ธันวาคม พ.ศ. 2547)
- ดินเค็มกันทรวิชัย : ปัญหาและทางออก โดย ปราโมทย์ ผลภิญโญ – ศูนย์นิเวศชุมชนศึกษา (8 ธันวาคม พ.ศ. 2547)

ประเด็นประชาธิปไตย

- ภัยต่อเสรีภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยร.ศ. ใจ อึ้งภากรณ์: [26 พ.ย. 45, 16:52 น.]
- รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดย วาสนา ลำดี (31 กรกฎาคม พ.ศ. 2545)
- ดู!!! ประชาธิปไตยในสายตาคณตูลา.. เสกสรรค์ ประเสริฐกุล โดย ทีมงานไทยเอ็นจีโอ: (15 ตุลาคม พ.ศ. 2546)

ประเด็นเศรษฐกิจ

- ยักษ์ค้าปลีก : มาจับเสือมือเปล่า โดย กมล กมลตระกูล (21 มิถุนายน พ.ศ. 2545)
- No Sea Food Bank! No Comment? No Tuksin! โดย อภิรัชชัย ศิริเทศ (14 กรกฎาคม พ.ศ. 2549)
- ดั่งด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดย บัณฑิตา อย่งดี (30 พฤษภาคม พ.ศ. 2548)

ประเด็นสุขภาพ

- พิธีชะตี่วง (ชักทวง) ระบบการจัดการสุขภาพของชุมชนเขมร โดย อภิรัชชัย ศิริเทศ (11 ตุลาคม พ.ศ. 2547)
- ชูตรหัสบัตร ก่อนเดิมลมหายใจ ที่บ้านหินลาดโน โดย กาดำน้อย ชุมชนคนรักป่า (9 กันยายน พ.ศ. 2547)
- ชีวิตเปื้อนสารเคมี ...วังวนตายผ่อนส่ง โดย พวงทิพย์ กลิ่นจันทร์ ศูนย์ข้อมูล กป.อพช.อีสาน (26 สิงหาคม พ.ศ. 2547)

ประเด็นการสื่อสาร

- 12 ประการ เด็กไทยทันสมัย โดย สถาบันศิลปะวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา มายา (20 เมษายน พ.ศ. 2547)
- นักจัดรายการวิทยุ วิธีที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบสังคม โดย รัตติกาล (17 ตุลาคม พ.ศ. 2546)
- แรลลี่.. แยงเด็กจากทีวี!!! โดย ทีมงานไทยเอ็นจีโอ (9 ตุลาคม พ.ศ. 2546)

ประเด็นสันติวิธี

- ภาวนาเพื่อสันติภาพ แนวทางด้านสงครามเพื่อสันติวิธี โดย กองบรรณาธิการ ผู้ใต้ (8 เมษายน พ.ศ. 2546)
- เทียวอิมใจไปกับเยาวชนวังเหนือ ลำปาง 'ขอสร้างสันติด้วยละคร' โดย โครงการการใช้สื่อละครเพื่อการพัฒนาเยาวชนในเรื่องการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี (6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549)

- สันติวิธี:ทางออกของความขัดแย้ง โดย ศูนย์ข้อมูล กป.อพช.อีสาน(19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548)

ประเด็นสิทธิมนุษยชน

- ชะตากรรมเด็กกำพร้าและผู้อพยพไทยใหญ่ท่ามกลางเสียงปืนบนดอยไตแลง โดย ชันวา สิริเมธี ศูนย์ข่าวสาละวิน: (6 มิถุนายน พ.ศ. 2548)
- 160 กว่าวัน ใครอุ้ม สมชาย นีละไพจิตร โดย ทีมงานไทยเอ็นจีโอ: (20 สิงหาคม พ.ศ. 2547)
- เปิดพื้นที่คนไร้สถานะ 'สังขละ' กาญจนบุรี โดย กถนกรรณ สุวรรณกาญจน์: (12 มกราคม พ.ศ. 2549)

ประเด็นสังคม

- ชุดสำรวจจิตอาสาเปิด บ้านแม่ดี หมู่บ้านริมเส้น (เขตแดน) เตรียมความพร้อมกิจกรรม 'คนอาสา'รวมใจไทยเป็นหนึ่ง 14-19 ตุลาคม โดย กถนกรรณ สุวรรณกาญจน์ (26 กันยายน พ.ศ. 2548)
- อะไรซ่อนอยู่ในตู้เสื้อผ้าของเธอ ..วิศราภรณ์ นิลเพชรรัตน์ โดย ทีมงานไทยเอ็นจีโอ (7 มกราคม พ.ศ. 2547)
- แสงดาว ศรัทธามั่น กวีเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชน โดย ทีมงานไทยเอ็นจีโอ (24 ธันวาคม พ.ศ. 2546)

ประเด็นองค์กรพัฒนาเอกชน

- NGO กุมารทอง โดย ประภาส ปิ่นตบแต่ง (19 ธันวาคม พ.ศ. 2545)
- ภัยพิบัติที่มาเยือนเพื่อนร่วมอุดมการ : วีระ ทองพงษ์ โดย สังคม สัจจกร (17 มิถุนายน พ.ศ. 2546)
- กรณีสีนามิ NGOs ทำอะไร โดย วรลักษณ์ ไชยทัฬห (19 มกราคม พ.ศ. 2548)

จากตารางที่ 6 พบว่าประเด็นที่มีการนำเสนอผ่านหัวข้อรายงานพิเศษมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ปี พ.ศ. 2549 คือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ ประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 16.66

ปี พ.ศ. 2548 คือ ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 43.84 รองลงมาคือประเด็นทางสังคม 13.70

ปี พ.ศ. 2547 คือ ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 33.33 รองลงมาคือประเด็นเรื่องสันติวิธี 18.06

ปี พ.ศ. 2546 คือ ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และ ประเด็นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 30.77 เท่ากัน รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย และ สันติวิธี คิดเป็นร้อยละ 7.69 เท่ากัน

ปี พ.ศ. 2545 คือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย 22.35 รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน 18.82

สำหรับในภาพรวมพบว่ามีความแตกต่างในการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ผ่านหัวข้อรายงานพิเศษ คือ เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการนำเสนอข้อมูลผ่านรายงานพิเศษในประเด็นสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คือร้อยละ 29.33 รองลงมา คือ ประเด็นองค์กรพัฒนาเอกชน ร้อยละ 15.67 และ ประเด็นประชาธิปไตย ร้อยละ 15.33 ตามลำดับ

3) ข่าวเด่น

ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีหัวข้อข่าวเด่น นำเสนอโดยผู้ปฏิบัติงานของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอเป็นผู้เลือกประเด็นที่ต้องการนำเสนอโดยผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว เป็นที่น่าสังเกตว่าการเลือกประเด็นเป็นไปตามความสนใจของผู้ปฏิบัติงานเอง โดยไม่มีการประชุมในคณะทำงาน

จากตารางที่ 5 พบว่า การนำเสนอข้อมูลผ่านหัวข้อข่าวเด่นของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอในปี พ.ศ. 2548 นั้น มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2547 อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2549 มีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนมากขึ้นเมื่อสิ้นปี

4) ข่าวรายวัน(ข่าวภาคประชาชน)

ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีหัวข้อข่าวรายวันหรือข่าวภาคประชาชน เนื่องจากมีการส่งข่าวในประเด็นต่าง ๆ มาให้เว็บไซต์เผยแพร่ต่อเป็นจำนวนมาก โดยการนำเสนอข่าวจะคัดเลือกจากข่าวที่ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มายังผู้ดูแลเว็บไซต์

จากตารางที่ 5 พบว่า จำนวนข่าวรายวันในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2546 คิดเป็นร้อยละ 19.57 และ ลดลงในปี พ.ศ. 2548 คิดเป็นร้อยละ 9.09 อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2549

5) แกลงการณั้

ในเว็บบไซต์ไทยเอนจิโอมั้หัวข้อสัมภาษณั้บุคคลนักพัฒนา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 ถึง ปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนแกลงการณั้ทั้งหมดจำนวน 500 ฉบับ

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าจำนวนของแกลงการณั้ที่องค์กรพัฒนาเอกชนส่งไปเผยแพร่ในเว็บบไซต์ไทยเอนจิโอมั้จำนวนแตกต่างกันในแต่ละปี เป็นที่น่าสังเกตว่าในปี พ.ศ. 2549 ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาเพียง 4 เดือนของปี มีจำนวนของแกลงการณั้มากกว่าปี พ.ศ. 2546 และ ปี พ.ศ. 2545 และมีจำนวนน้อยกว่าแกลงการณั้ตลอดทั้งปีของปี พ.ศ. 2548 เพียงร้อยละ 16.13 และ มีจำนวนน้อยกว่าแกลงการณั้ตลอดทั้งปีของปี พ.ศ. 2547 เพียงร้อยละ 22.39

จากปรากฏการณั้นี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าจำนวนของแกลงการณั้ในเว็บบไซต์ไทยเอนจิโอมั้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลานั้นด้วย กล่าวคือ สาเหตุที่จำนวนแกลงการณั้ในช่วง 4 เดือนแรกของ ปี พ.ศ. 2549 มีมากกว่าแกลงการณั้ทั้งปีของปี พ.ศ. 2545 และ ปี พ.ศ. 2546 อาจเนื่องมาจากความรื้อนแรงของสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงต้นปี พ.ศ. 2549 ด้วย

6) สัมภาษณั้บุคคลนักพัฒนา

ในเว็บบไซต์ไทยเอนจิโอมั้หัวข้อสัมภาษณั้บุคคลนักพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหวังเพื่อนำเสนอการทำงานและภาพลักษณ์ที่ดีของนักพัฒนาเอกชนตลอดจนบุคคลที่ถือเป็นตัวอย่างของนักพัฒนา เช่น ศศิน เฉลิมลาภ นักธรณีวิทยา 'สีเขียวก', สมเกียรติ จันทรสั้มา นักสื่อสารมวลชนภาคพลเมือง , มด...วนิดา ดันติวิทยาพิทักษ์ ผู้หญิงเดือนตุลา , เกณศ กงไสยา แนวร่วมนักพัฒนาไร้พรมแดน , ใจ อึ้งภาการณั้ กำเนิดใหม่ สังคมนิยม , ผู้หญิงหลังท่อก๊าซ ทศนั้ย์ นะแส เป็นต้น

โดยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546 ถึง ปี พ.ศ. 2549 มีการสัมภาษณั้เป็นจำนวน 31 คน

จากตารางที่ 5 พบว่ามีการสัมภาษณั้บุคคลนักพัฒนา ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มมากขึ้นจากปี พ.ศ. 2546 คิดเป็นร้อยละ 220 หรือ มากขึ้นกว่า 2 เท่า แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีการสัมภาษณั้บุคคลนักพัฒนาที่มีจำนวนลดลงจาก ปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 50

สำหรับการเลือกบุคคลนักพัฒนาที่จะทำการสัมภาษณั้ นั้นขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่น มีการคัดเลือกตามประเด็นที่กำลังเป็นที่น่าสนใจมาก หรือ ตามประเด็นที่เว็บบไซต์ไทยเอนจิโอมั้ต้องการนำเสนอ ตัวอย่างเช่น มีดา นาวานารถ ในการนำเสนอประเด็นเรื่องคนไร้สัญชาติ เป็นต้น

10) กระดานประชาสัมพันธ์

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการเปิดรับการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อ ประชุม กิจกรรม สัมมนา โดยองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ สามารถส่งรายละเอียดที่ต้องการให้ประชาสัมพันธ์ได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปยังผู้ดูแลเว็บไซต์ของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ จากนั้นผู้ดูแลเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอจะทำการเผยแพร่ในเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ต่อไป

จากการศึกษาพบว่า จำนวนของการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อ ประชุม กิจกรรม สัมมนา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึง ปี พ.ศ. 2549 มีจำนวน 5,599 ครั้ง

จากตารางที่ 5 พบว่าองค์กรพัฒนาเอกชนหรือองค์กรอื่น ๆ มีการส่งกำหนดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประชุม สัมมนา และกิจกรรมต่าง ๆ ให้เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอเพื่อประชาสัมพันธ์ ในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2547 ถึงจำนวนร้อยละ 41.47

11) กระดานรับสมัครงาน

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการเปิดรับการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อรับสมัครงาน โดยองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ สามารถส่งรายละเอียดที่ต้องการให้ประชาสัมพันธ์ได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปยังผู้ดูแลเว็บไซต์ของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ จากนั้นผู้ดูแลเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอจะทำการเผยแพร่ในเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ต่อไป

จากการศึกษาพบว่า จำนวนของการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อรับสมัครงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 ถึง ปี พ.ศ. 2549 มีจำนวน 16,137 ครั้ง

จากตารางที่ 5 พบว่าจำนวนการประกาศรับสมัครงานในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2548 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 54.31 และ ในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2548 คิดเป็นร้อยละ 5.90

12) บทความจากเพื่อน

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอเปิดรับการแสดงความคิดเห็นจากบุคคลและองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ เพื่อนำเสนอประเด็นที่ผู้เขียนต้องการ เช่น ประเด็นสิ่งแวดล้อม การพัฒนาประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน เป็นต้น

สำหรับการคัดเลือกบทความเพื่อนำเผยแพร่ นั้น เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอทำการคัดเลือกประเด็นที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของเว็บไซต์ และ ทำการเผยแพร่ตามลำดับการส่ง ยกเว้นในกรณีที่ประเด็นนั้นเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องการความฉับไวในการนำเสนอ

จากตารางที่ 5 พบว่า จำนวนบทความจากเพื่อนในปี พ.ศ. 2546 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 คิดเป็นร้อยละ 40.30 และ ในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนเพิ่มขึ้น จาก ปี พ.ศ. 2546 คิดเป็นร้อยละ 10.64 แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนลดลงจาก ปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 20.19

อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2549 อาจจะมีสัดส่วนจำนวนบทความเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2548

สำหรับประเด็นที่มีการนำเสนอมากที่สุดในหัวข้อบทความจากเพื่อน คือ ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ประเด็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย

13) กระดานร่วมปันน้ำใจ

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการเปิดรับการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อกระดานร่วมปันน้ำใจ โดยองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ สามารถส่งรายละเอียดที่ต้องการให้ประชาสัมพันธ์ได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปยังผู้ดูแลเว็บไซต์ของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ จากการศึกษาพบว่า จำนวนของการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อกระดานร่วมปันน้ำใจตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 ถึง ปี พ.ศ. 2549 มีจำนวน 1,539 ครั้ง

จากตารางที่ 5 พบว่ามีการส่งรายละเอียดการประชาสัมพันธ์ผ่านกระดานร่วมปันน้ำใจให้เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ ใน ปี พ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2548 คิดเป็นร้อยละ 16.69

นอกจากนั้นยังมีการเปิดโอกาสให้สมัครสมาชิกจดหมายข่าว โดยเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอจะส่งข้อมูลข่าวสารผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ในประเด็นที่ต้องการประชาสัมพันธ์ และการแจ้งข้อมูลที่นำเสนอในเว็บไซต์ เพื่อให้สมาชิกสามารถรับทราบข่าวสารและความเคลื่อนไหวของเว็บไซต์ได้อย่างทันเวลา ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 2,543 คน

14) คอลัมน์นิสต์ Thai ngo

หัวข้อนี้ตั้งขึ้นเพื่อมีวัตถุประสงค์ให้มีนักเขียนประจำเว็บไซต์เพื่อให้ความรู้ต่อเนื้อหาของงานเขียนและประเด็นที่นำเสนอ

จากการศึกษาพบว่า ผู้เขียนประจำหรือคอลัมน์นิสต์ของไทยเอ็นจีโอมีจำนวนทั้งหมด 16 คน ดังตาราง

ตารางที่ 7: แสดงรายชื่อผู้เขียนประจำหรือคอลัมนิสต์ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

หัวข้อ	ผู้เขียน	ประเด็นหลัก	จำนวน ผลงาน
1. เลี้ยวซ้าย แลขวา	วิริยะ สว่างโชติ	แนวคิด ทฤษฎี	5
2. สะพานไม้ไผ่	ครุฑรินทร์	ชุมชน	6
3. มุมมอง...ของ...อุสตาซ	อับดุลอะซีส บินซาฟีอี	ศาสนา	12
4. เสียงเพรียกของผู้ใด	วัฒนา ธรรมกุล	การเมือง	10
5. ประชากราค่ากวี	ปรเมศวร์ กาแก้ว	การเมือง	13
6. Current Impact	kwanza:ขวัญซ่า	การเมือง	
7. ลูกลิง...แก่แดด	วฤทธิรงค์ วัลย์วิวัฒนกุล	สังคม	12
8. พื้นที่...ทางสังคม	สันติ ธรรมประชา	การเมือง	14
9. ร้อยวันพันธุ์ป่า	ก๊อเคนเต รุ่งสันเทียะ	การศึกษา	3
10. เรื่องเล่าของความรัก	อโนดา ลันดา	สังคม	4
11. E-NGOs คู่มือการ ดิ้นรนของ NGO ใน ยุค ไอ อี (IE)	อโนดา ลันดา	เทคโนโลยี	4
12. มโนสาร่	พิสิษฐ์ แซ่เบ๊	สังคม	4
13. อิมใจ	ทัศนีย์ แสนคำ	สังคม	7
14. ประชาธรรม	อานุกาพ นุ่นสง	สิ่งแวดล้อม	11
15. ละออง...ชีวิต	หญ้าป่า	สังคม	6
16. เรื่องเล่า...จากนอก ชน	ธาร รัตติกาล	สังคม	3

จากตารางข้างต้น ผู้เขียนประจำหรือคอลัมนิสต์ของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีความหลากหลายเรื่องประเด็นการเขียน และ จำนวนการเขียนซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เป็นคอลัมนิสต์ ซึ่งพบว่าไม่มีความสม่ำเสมอในการส่งงานเขียนเท่าที่ควร เช่น อโนดา ลันดา ในคอลัมนีเรื่องราวของความรัก มีผลงานเพียง 4 ชิ้น ได้แก่ รักเดียวใจเดียวไม่มีในโลก

แต่งงานเวลาเหมาะสมของความรักหรือจุดสูงสุดของความรัก? , รักผิดรูป(ลักษณะ) และ คู่แท้ รักแท้ อยู่ไหน? โดยงานชิ้นล่าสุดเป็นผลงานเมื่อ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วไม่ควรจะดำรงอยู่ในฐานะคอลัมน์นิสต์ได้เพราะคำว่าคอลัมน์นิสต์จะต้องมีการเขียนอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจเป็นเพราะคอลัมน์นิสต์ของไทย เอ็นจีโอไม่ได้รับคำตอบแทนจากงานเขียนก็เป็นได้ผู้เขียนจึงไม่อาจรับผิดชอบให้เป็นภาระหน้าที่ของตนได้

ตารางที่ 8: แสดงจำนวนผู้เขียนประจำหรือคอลัมน์นิสต์ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอแยกตามประเด็น

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
สังคม	6	37.5
การเมือง	4	25.0
สิ่งแวดล้อม	1	6.25
ศาสนา	1	6.25
ชุมชน	1	6.25
ทฤษฎี แนวคิด	1	6.25
เทคโนโลยี	1	6.25
การศึกษา	1	6.25

จากตารางพบว่าประเด็นที่มีผู้เขียนประจำมากที่สุด คือ ประเด็นทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ ประเด็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 25.0

สำหรับการกำหนดประเด็นที่นำมาใช้แบ่งกลุ่มของคอลัมน์นิสต์นั้น แบ่งตามการนำเสนอ งานโดยภาพรวมของคอลัมน์นิสต์นั้น ๆ เช่น วิริยะ สว่างโชติ ในคอลัมน์เดี่ยวซ้าย...แลขวา มีผลงาน 5 ชิ้น ได้แก่ เด็กโต : สิทธิและเศรษฐกิจใหม่ , การประชุมสมัชชาโลก : ความเป็นไปได้ของโลกแบบไหน? , ขบวนการเคลื่อนไหวที่ต้องชูกำปั้นด้วยมือถือ , คำถามต่อ "ความใหม่" ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม และ การเมืองใหม่ ว่าด้วย "การเคลื่อนไหวทางสังคม" (New Politic of Social Movement) โดยมีการนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ผ่านงานเขียน จึงกำหนดให้อยู่ในประเด็นทฤษฎี แนวคิด เป็นต้น

15) ข้อมูล NGOs ไทย

ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการจัดทำหัวข้อ ข้อมูล NGOs ไทย โดยประกอบด้วย ข้อมูล ข่าว งานเสวนา และเอกสารต่าง ๆ

ตาราง 9: แสดงจำนวนของรายการข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชนในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

หัวข้อ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1. ข้อมูลองค์กรพัฒนาเอกชนไทย/บทความ/รายงาน	73	71.57
2. ข่าวเอ็นจีโอ/บทวิเคราะห์	12	11.77
3. งานเสวนา/ปาฐกถา/สัมภาษณ์	9	8.82
4. เอกสารประกอบการจัดการศึกษาภาคประชาชน (สมัชชาคนจน)	8	7.84

จากตารางพบว่าเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน บทความ และ รายงาน มีสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 71.57 รองลงมาคือ ข่าวหรือบทวิเคราะห์ มีจำนวนร้อยละ 11.77 ตามลำดับ

16) ร่วมรณรงค์ ระดมทุน

จากการศึกษาพบว่ามีประเด็นเกี่ยวกับการรณรงค์และการระดมทุน จำนวน 24 เรื่อง สามารถจัดกลุ่มเป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ การตั้งกองทุน การระดมความช่วยเหลือ แสดงความอาลัยต่อการเสียชีวิตของนักพัฒนา ร่วมลงชื่อคัดค้านหรือสนับสนุนในประเด็นต่างๆ และการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10: แสดงลักษณะในการรณรงค์และระดมทุนในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

ลักษณะ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1. การตั้งกองทุน	6	25
2. การระดมความช่วยเหลือ	2	8.34
3. การแสดงความอาลัยต่อการเสียชีวิตของนักพัฒนา	5	20.83
4. ร่วมลงชื่อคัดค้านหรือสนับสนุนในประเด็นต่างๆ	5	20.83
5. การรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ	6	25

จากตารางแสดงให้เห็นว่าลักษณะที่ปรากฏในการรณรงค์และระดมทุนในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมากที่สุด คือ การตั้งกองทุน และ การรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาคือ การแสดงความอาลัยต่อการเสียชีวิตของนักพัฒนา และ ร่วมลงชื่อคัดค้านหรือสนับสนุนในประเด็นต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 20.83

โดยการตั้งกองทุนนั้นเป็นการระดมทุนเพื่อช่วยเหลือนักพัฒนาเอกชนที่เสียชีวิตไปอาจเนื่องมาจากทั้งปัญหาสุขภาพและการถูกลอบสังหารเนื่องจากการทำงานในประเด็นที่ขัดผลประโยชน์กับกลุ่มทุนและผู้มีอิทธิพล

สำหรับการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ เป็นการให้ความรู้และข้อมูลแก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ เช่น ประชาธิปไตย เป็นต้น

นอกจากนั้นมีการรณรงค์โดยเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนั้น ๆ ได้ มีจำนวน 11 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 11: แสดงจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นในประเด็นรณรงค์

ประเด็น	จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น
1. ร่วมอาลัย...เจริญ	77
2. อาลา อาลัย "ปาน" ทศนีย์ รุ่งเรือง	73
3. อาลัย.... 'ครูเปลื้อง คงแก้ว' มหาวิทยาลัยแห่งอันดามัน ดำเนินงานนักสู้ข้างประชาชน จากใจ ทีมงาน ThaiNGO.org	61
4. เด็กรักป่า..หาทุน ช่วยเหลือหน่อย (อารียา มีไชยธร) เปลี่ยนได	56
5. อาลัย..ผู้ใหญ่สุพล ศิริจันทร์	33
6. ร่วมก่อตั้งกองทุน จิตร ภูมิศักดิ์ : ดร. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ	20
7. คารวะคนรากหญ้า 'มียะ หะวา'	16
8. เมื่อความชอบธรรมหมด อำนาจก็หมด	15
9. กภัยพิบัติที่มาเยือนเพื่อนร่วมอุดมการ วีระ ทองพงษ์	9
10. ระดมความช่วยเหลือ...พี่น้องคนทำงานชาวเขา จากเหตุการณ์น้ำท่วมเมืองเชียงใหม่	7
11. โครงการเปิดหน้าแรก - โรงเรียนบ้านนาตาลใต้ อุบลราชธานี	4

จากตารางแสดงให้เห็นว่าประเด็นที่มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมากที่สุดในหัวข้อ รณรงค์ระดมทุน ที่เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ได้แก่ การแสดงความอาลัยนายเจริญ วัดอักษร ประธานกลุ่มอนุรักษ์ท้องถิ่นบ่อนอกที่ถูกยิงเสียชีวิต เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 ที่สื่แยกบ่อนอก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขณะลงจากรถโดยสารหลังจากเดินทางกลับจากกรุงเทพฯ เพื่อยื่นหนังสือร้องเรียนกรณีการเข้ายึดที่ดินสาธารณะของกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่น

รองลงมา คือ หัวข้อที่แสดงความอาลัยนางสาวทศนีย์ รุ่งเรือง นักพัฒนาเอกชนภาคใต้ที่เสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุรถคว่ำระหว่างเดินทางกลับจากการชุมนุมที่หน้าทำเนียบรัฐบาล

สำหรับการเข้าแสดงความคิดเห็นในการรณรงค์ พบว่า ข้อความทั้งหมดเป็นข้อความที่แสดงความเสียใจและให้กำลังใจใคร่ครวญผู้เสียชีวิต โดยพบว่าส่วนใหญ่จะมีความรู้จักสนิทสนมกับผู้เสียชีวิตเป็นอย่างดี สำหรับอีกส่วนหนึ่งแม้ว่าไม่มีความสนิทสนมเป็นการส่วนตัวก็อาจเคยทำงานร่วมกันหรือเคยเห็นผลงานของผู้เสียชีวิต นอกจากนั้นยังมีผู้ที่เข้าแสดงความคิดเห็นเนื่องจากเป็นผู้ทำงานพัฒนาเช่นเดียวกัน

17) กระดานสนทนา

ในเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอมีการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้อินเตอร์เน็ตเข้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ โดยการแสดงความคิดเห็นผ่านการตั้งกระทู้และการตอบกระทู้ในเว็บบอร์ด

ตารางที่ 12: แสดงจำนวนคนตอบกระทู้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง ปี พ.ศ. 2549

แยกตามจำนวนคนเข้าตอบในแต่ละกระทู้

จำนวนคนตอบ	จำนวนกระทู้	คิดเป็นร้อยละ
>100	44	0.92
91 – 100	5	0.11
81 – 90	14	0.29
71 – 80	34	0.72
61 – 70	26	0.55
51 – 60	49	1.03
41 – 50	63	1.32
31 – 40	140	2.94
21 – 30	308	6.47
11 – 20	661	13.88
0 – 10	3417	71.77
รวม	4761	100

จากตารางพบว่าจำนวนผู้เข้าตอบกระทู้มากที่สุด คือ จำนวนตั้งแต่ 0 – 10 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 71.77 รองลงมาคือ 11 – 20 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 13.88

ตารางที่ 13: แสดงจำนวนคนตอบกระทู้แยกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	จำนวน
2549	625
2548	1067
2547	2317
2546	379
2545	41
2544	332

จากการศึกษาสามารถอธิบายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

จำนวนคนตอบกระทู้ ใน ปี พ.ศ. 2545 มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 87.65

จำนวนคนตอบกระทู้ ใน ปี พ.ศ. 2546 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 ร้อยละ 824.39

จำนวนคนตอบกระทู้ ใน ปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 511.34

จำนวนคนตอบกระทู้ ใน ปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 53.95

จำนวนคนตอบกระทู้ ใน ปี พ.ศ. 2549 (เดือนมกราคม – มีนาคม) มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนในปี พ.ศ. 2548 ร้อยละ 41.42 คาดว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2549 อาจจะมีจำนวนมากกว่า ปี พ.ศ. 2548

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากมีการเพิ่มขึ้นของผู้เข้ามาตอบกระทู้อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึง ปี พ.ศ. 2547 แต่สำหรับปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนผู้เข้าตอบกระทู้ลดลงจากปี พ.ศ. 2547 อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลเว็บไซต์พบว่าแม้ว่าจำนวนคนเข้ามาตอบกระทู้จะมีจำนวนลดลงในปี พ.ศ. 2548 แต่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีการใช้เว็บบอร์ดในพฤติกรรมที่ไม่เพียงประสงค์เพิ่มขึ้น เช่น การใช้ภาษาหยาบคาย การใช้เว็บบอร์ดเพื่อโจมตีผู้อื่น เป็นต้น³⁰

3.5.11 สมาชิกของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอได้เปิดรับสมัครสมาชิก 2 ประเภทด้วยกัน คือ สมาชิกจดหมายข่าว และ สมาชิกเว็บบอร์ด ดังรายละเอียด ดังนี้

- 1) จดหมายข่าว คือ การเปิดรับสมัครสมาชิกเพื่อส่งข่าวสารจากเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ

³⁰ สัมภาษณ์ อรรถนพ นิพิธเมธาวี, ผู้ดูแลเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ, 8 พฤษภาคม 2549.

ไปยังสมาชิก เช่น บทความใหม่ ข้อมูลที่น่าสนใจ หรือ การรณรงค์ในประเด็นต่าง ๆ

โดยผู้ที่สนใจต้องการสมัครรับข้อมูลสามารถกรอกที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

(E-mail Address) ของตนเองเพื่อให้เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอเก็บที่อยู่นั้นไว้ส่งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของเว็บไซต์ได้

ปัจจุบันมีสมาชิกจดหมายข่าวทั้งหมดจำนวน 2,543 ระเบียบ

2) สมาชิกเว็บบอร์ด คือ การเปิดรับสมาชิกให้สามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเว็บบอร์ดได้ ทั้งการตั้งกระทู้ใหม่ และ ตอบกระทู้ตามหัวข้อที่มีสมาชิกคนอื่นตั้งไว้

ตารางที่ 14: แสดงจำนวนสมาชิกของเว็บบอร์ดแยกเป็นรายปี

ปี พ.ศ.	จำนวน
2549	632
2548	980
2547	254

จากตารางพบว่า จำนวนสมาชิกปี พ.ศ. 2548 เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 285.83 หรือ กล่าวได้ว่าเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในปี พ.ศ. 2549 เนื่องจากเพียง 4 เดือนแรกของปี มีจำนวนสมาชิกถึง 632 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 35.51 ของจำนวนสมาชิกในปี พ.ศ. 2548

ข้อสังเกต

การสร้างเนื้อหาของเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ นั้น เป็นการสร้างเนื้อหาโดยปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ สถานการณ์ และ ความสนใจของผู้ปฏิบัติงาน ในการเลือกประเด็นที่จะนำเสนอ ไม่มีการประชุมกองบรรณาธิการเหมือนกับการทำงานของสื่ออื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ เนื่องจากปัจจัยด้านความเข้าใจและความสนใจในประเด็นต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงานมีลักษณะแตกต่างกัน และ ปัจจัยอีกประการที่สำคัญ คือ งบประมาณในการดำเนินงาน เช่น การลงพื้นที่ การเดินทาง เพื่อเก็บข้อมูล หรือ เพื่อสัมภาษณ์ เนื่องจากเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอประสบกับปัญหาเช่นเดียวกับองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ ที่ต้องประสบปัญหาด้านงบประมาณที่นำมาใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเว็บไซต์